

РАШКА

Одржана заједничка седница свих већа Скупштине општине

У ПРВИХ ШЕСТ МЕСЕЦИ:

УРАВНОТЕЖЕНИ БУЏЕТСКИ РАСХОДИ СА ПРИХОДИМА

★ Изражен захтев за поштравање казних мера против прекршилаца саобраћајних прописа

На прошлој заједничкој седници Општинског већа и Већа радних заједница Скупштине Рашка, која је недавно одржана, одборници су размотрили извршење прихода и расхода буџета и фондова општине и заједнице за образовање у првих шест месеци ове године. Размотрена је и информација о проблемима и организацији локалног саобраћаја на територији општине и донето неколико решења из компетенције заједничке седнице Општинске скупштине. Извршен је избор председника и три судије Општинског суда у Рашки.

У информацији о извештају буџетских прихода и расхода за прво полугође теку-

нара или 43 одсто од планираног годишњег износа у буџету. Расходи су извршени од 1.827.698 нових динара или 44 одсто од годишњег плана, што представља веома позитиван резултат и илуструје напоре на уравниотежењу расхода са оствареним приходима.

Констатује се да остварење прихода буџета од општинских доприноса тече нормално, уз напомену да наплата неких доприноса, као што је случај са доприносима из личног дохотка од по-

љопривредне делатности, није у складу са планом. Исто се односи на приходе од општинских такса, и приходе од државних органа, где су остварени у износу једне четвртине од годишњег плана.

Све у свему, према оцени одборника, полугодишње стање буџета Скупштине општине и општинских фондова оцењује се позитивно и истиче његова реалност. Закључује се да треба уложити још веће напоре на остварењу одређених прихода и подвлачи да и даље треба наставити са настојањима на свођењу буџетске потрошње у реалне оквире.

Информација о проблеми ма и организацији локалног саобраћаја, била је посебна тема широк разматрања одборника. У овој области уочено је низ недостатака, па је оправдано што су и прихваћени одређени закључци који треба да допринесу решењу проблема. (Наставак на 2. страни)

У Додевима

Пола милиона у пламену

Стевану Мајсторовићу пољопривредном произвођачу из села Додеваца изгорела су прошле недеље четири сена чија је укупна тежина износила око 10.000 килограма. На месту пожара су убрзо дошли органи Секретаријата унутрашњих послова. Констатовано је да је пожар изазван намерно од непознатих лица за којима се сада трага. Штета од овог пожара изазвана пољопривреднику Мајсторовићу износи преко пола милиона старих динара.

Н. Терзић

Не године, констатовано је да су приходи остварени у износу од 1.857.150 нових ди-

Још један успех краљевачких извиђача ПРВИ У ЉУБУШКОМ

Недалеко од Љубушког код водовода Кравице на реци Требижати, двадесет дана логорovalo је 600 извиђача из целе Југославије. Извиђаче Србије и наш град представљао је одред "Гочки партизан". У част дана устанка народа Босне

и Херцеговине у Љубушком је одржана "Смотра" и фестивал Братство и јединство извиђача из свих република.

У свим извиђачким дисциплинама краљевачки извиђачи заузели су прва места.

ОПАСАН „ПОЉУБАЦ“ НА ДРУМУ

Сваке године у летњим месецима повећава се број саобраћајних незгода. Овог лета само у току три месеца на путевима у општини Краљево животно је изгубило осам лица. Главни узроци саобраћајних несрећа је непажња возача и возића у саобраћају. Велики број незгода изазвали су аматери који возачки који су недавно добили возачке дозволе. С једне стране, они нису у ста-

њу да тако брзо стекну возачку вештину и да се снају у свим приликама које намеће саобраћај, а са друге, често процењују своје способности и излажу себе ризику у претерано брзој возњи. Све то доводи до великог броја удеса и смртних случајева.

Извештај о саобраћајним удесима на 2. страни.

КРАЉЕВО

НОСИЛАЦА АЛБАНСКЕ СПОМЕНИЦЕ ОСНОВАНО УДРУЖЕЊЕ

У Краљеву, је прошле недеље одржан састанак преживелих ратника из првог светског рата. Овој значајној смотри, присуствовали су ратни ветерани чија је старост између 70 и 86 година. Њих 126, од преко 300 колико их данас

живи на подручју краљевачке општине, састало се да оснује своју подружницу Удружења носилаца Албанске споменице у граду из кога су пре пола века пошли у борбене окршаје за слободу своје земље.

Нешто пре 9 сати, за када је заказан састанак, пристизали су ратници на зборно место. Долазили су из околних села у групама — исто она-

ко као и пре 50 и више година — када су се јавили у борбене јединице прослављене Шумадијске дивизије. До душе, онда као младих пуних снага са борбеним песмама на уснама, а у недељу као стари препуни сећања на далеко ратно време, ожигљавијући места страшних окршаја у којима су задобили ране које их и данас тиште.

Званични део посла обављен је онако како и доликује ратним ветеранима. После реферата о потреби оснивања подружнице удружења носилаца Албанске споменице и усвајање Правила, за председника је једногласно изабран 83-годишњи Лука Лазаревић, а за секретара 78-годишњи Радомир Букара. Изабран је и управни одбор од 19 чланова као и повереник за сваку месну заједницу на подручју краљевачке општине.

У разговору, после званичног дела конференције, стари ратници међу којима је било од редова до пуковника, евоцирали су бројне успомене на тешке окршаје у којима су учествовали борци Шумадијске дивизије којој су и они припадали, као и успомене на повлачење 1915. и 1916. године кроз скоро непроходне вртаче албанских планина, па све до последњих борби за ослобођење земље.

Многи од присутних на неделањем састанку учествовали су у борбама прослављене Церке битке. Филм »Марш

на Дрину» код многих ратника оживео је, како они сами кажу, »само контуре Церске битке», и повратио их у доба њихове младости.

На оснивачкој скупштини подружнице Удружења носилаца Албанске споменице, којој сем ратника из првог светског рата и неколико случајних пролазника, нико није присуствовао, ратни ветерани одали су дубоку захвалност Удружењу пензионера у Краљеву које им је бесплатно уступило своје просторије од 7 до 11 часова сваког дана и обезбедило материјална средства за потребе вођења њихове администрације.

Ј. Кр.

ДРУШТВЕНА ХРОНИКА

БЕЗ КОНТРОЛЕ

Прошле среде јутарњи моторни воз из Краљева за Лепосавић, био је пун путника. Возића овим возом, који је тутао по челичним шинама уз жељезничку Ибарску клисуру удобна је и јевтина.

Ваљда због овакве рекламе, коју железница нашем листу не плаћа, неће се наљутити представници аутопривредних предузећа, чији су аутобуси грабили један за другим с десне стране Ибра, према Рашки и Новом Пазару, асфалтираном Ибарском магистралом.

Право је путника да се одлуче којим ће превозним средством отпутovati до неког места у којем желе да се одморе или да у њему обаве службене послове.

— Ово је врло леп воз, добра веза — рече ми др

Јарослав Јовановић, из Краљева. Он је путовао за Нови Пазар. Тамо су га чекали послони на дежери одељењу у Болници, са којом здравствена служба из Краљева, како би се рекло, има пословну или стручно економску сарадњу.

— Свака добија, свака добија, узмите по једну срећку — тако је гласно викао човек старији нешто од тридесет година, коштунџав, од сунца препланулог лица.

Сви смо погледали у његову кутују од тоалет сапуна, пуну прљавих и избледелих зелених коверата за писма.

— Одакле си, друже, упитао сам га?

— Из Рашке.

— Чија је то лутрија?

— Моја, приватна.

— Имаш ли одобрење за рад?

— Немам, нико ми то и не тражи!

— Колико кошта једна срећка?

— Није много, сто старих динара — одговори и понуди ми да купим ту његову »срећку«, без броја. — Верујте ми, свака добија, узмите — био је упоран и пристао сам. За сто старих динара »извукао« сам лептирића од пластичне масе. Такав лептирић или украс за децу и сеоске девојке кошта у некој продавници 50 старих динара. У његовој кутуји, прљаве и избледеле коверте садржале су лептириће, чешљиће, ланчиће и друге сличне предмете, које овај Рашчанин на овакав начин, без одобрења надлежних органа, препродаје у возовима и на сеоским саборима.

А таквих има доста. Лу трија из домена спортехиз

организација, разних друштава и удружења, прелазе и у руке приватних лица. Било приватно или службено, за рачун неке организације, таква лица нас све више сусрећу и пресећу, нуде нам срећке и дебеле паре које можемо добити, нуде и вичу »свака добија« овде је премија« и тако даље... А ми... а органи надлежни за контролу, обрћемо се, застајемо, тражијемо »срећку« срећку или пролазимо. Продавци срећака и даље чистављају свој посао: траже срећке добитнике. Зато је и наш сапутник, коштунџави и од сунца препланулог лица, продавац срећака, изишао из воза у Полумиру да настави свој посао.

Д. Гемалевић

У ОВОМ БРОЈУ:

- ★ Како је изабран председник суда
- ★ Урбанистички заборавили село
- ★ Култура -радницима у култури
- ★ Споменик бесправној градњи
- ★ Чији је педагог Павле Милосављевић
- ★ Муке председника због авиона

УРБАНИСТИ ЗАБОРАВИЛИ СЕЛО

Један тихи, упорни рат између урбаниста и грађана наставља се несмањеним интензитетом. Урбанизација градова и већих места, како је замишљају и спроводе урбанисти, често се не поклапа са схватањима грађана, њиховим интересима и жељама. Чак и значајни урбанистички потези, који задиру у животне интересе многих људи, добијају, истина, «визу» у општинским скупштинама, али нису ратификовани у јавности.

Уместо да постаје све демократскији, урбанизам присваја нека права, у праксу уноси обичаје и политику свршених чиновна, што га све очистије карактерише као институцију која није без обзира што се урбанисти боре против хаотичног развоја градова, а људи често желе да сопствене интересе ставе изнад заједничких.

И док у великим градовима без одобрења урбаниста не може ни у дворцима зграда да се подигне гараже или нешто друго, дотле се у највећем броју села широм

Све веће економско снажење села

земље гради без икаквих урбанистичких планова. Урбанисти нису, тако рећи, ни крочили у села иако се последњих година на селу подиже готово више кућа него у градовима.

Осим тога у хиљадама села саграђени су или се граде водоводи, подижу се путеви, ничу читава нова насеља, задружни домови и домови културе, биоскопске и физкултурне сале. Селаци из сопствених средстава улажу милијарде динара, руше потлеуше и колибе и граде куће од тврдог материјала, уводе воду и електричну енергију. То је, рекло би се, једна револуција становања, један напор, који се у историји народа не доживљава тако често.

Због тога, а и што се баш у данашњем тренутку троше милијарде и рађа један изузетан напор, дужност је урбаниста да кроз у селу, да пропагирају потребу урбанизације свих насеља, да кроз принципе урбанизма обезбеде неопходне ефекте у култури становања, да обезбеде најосновније минимуме из тако богатих захтева урбанистичке и грађевинске мисли.

Тај урбанистички корак у село учинио би, без сумње, да се у читав овај за нацију значајан подухват, укључе и архитекте и здравствени и културни радници. Данас није свеједно каква ће се кућа направити без обзира што се гради на селу. Кућа, окућница, распоред просторија, улазак купатила и клозета у сеоске домове значајне непроцењиво много за здравље нације, за боље коришћење блага којим појединци граде нове куће или дају новац за изградњу заједничких, јавних објеката. У село је, истина, продрла тежња за бољим. Економско снажење села, необично повећана продуктивност, и снажан утицај градског живота, све је то учинило да се појам становања сасвим другачије уобличи данас него што је то чинио јуче. Ипак, неопходна је једна генерална урбанистичка линија, један у основним потезима бар генерални урбанистички план за свако село.

Ако би били усамљени, урбанисти би у овом напору пожелели слабе резултате. У њима, па и општинским скупштинама богатих општина, нема урбанистичких завода ни урбанистичких служби. У нас, с друге стране, има стотине младих незапослених архитеката и техничара. Са мало добре воље, схватајући огроман економски, културни и здравствени интерес нације, у урбанизацији села могли би се постићи значајни резултати.

Профил шумарског техничара

Сутра (у петак 18. августа), одржаће се у Основној привредној комори у Краљеву, радни састанак на коме ће се водити дискусија по питању стручног профила шумарског техничара. Овај састанак организује Савет за шумарство и дрвну индустрију коморе, на захтев Шумарске школе у Краљеву, која је материјал на тему «Профил занимања шумског техничара» добила од Пословног удружења шумског газдинства СР Словеније.

Поред чланова Савеза за шумарство и дрвну индустрију коморе и представника Шумарске школе у Краљеву, позвани су да узму учешћа на овом састанку и представници Републичког секретаријата за пољопривреду и шумарство и Института за шумарство и дрвну индустрију из Београда.

Према информацијама које је дала Шумарска школа организаторима овога састанка, поменути материјал треба да послужи као основа за коначно доношење наставног плана и програма за шумарски одсек, уз примедбе које би дале шумарске школе у оквиру Заједнице шумарских школа СФРЈ, према сакупљеним мишљењима из привреде.

Зато ће предлози и мишљења учесника овога састанка бити од користи за утврђивање «Профила занимања шумарског техничара» којег тражи шумарство и дрвна индустрија од шумарских школа. Д. Г.

Одржана седница СО Рашка

(Наставак са 1. стране)

њу низа питања, нарочито у погледу веће безбедности саобраћаја. Препоручена је изградња аутобуске станице у Рашки, коју треба да гради месно аутопривредно предузеће. Закључено је да се повећају напори на организацији саобраћаја и поштре мере против прекршилаца прописа који се односе на ову област. Предложено је, такође, Аутопривредном предузећу из Рашке да у овом месту опреми једну сервисну радионицу за оправку моторних возила и вршење услуга другим лицима.

На основу резултата конкурса и заједничког предлога Савеза за општу управу СО и Комисије за изборе и именовања, за председника Општинског суда у Рашки поново је изабран Душан Рапоновић. Изабране су још три судије овог суда.

Последња вест

Слога победила комбиновани тим Црвене звезде

У недељу је, пред око четри хиљаде гледалаца краљевачка Слога победила Црвену звезду из Београда са резултатом 2:0 (1:0). Голове су постигли Илић и Раифељовић. Најбољи у тиму домаћих били су Јанковић, Илић и Милошевић. Одбрана је ипак била бољи део тима од навале. Вредни Чичић је потпуно парализовао нападе Црвене звезде које овог пута није извела комплетну екипу.

У тиму Звезде бољи од осталих били су Стојановић, Шкрбић и Карапанић.

Судио је добро Ђорђевић из Краљева.

Трибина читалаца

»ИБАРСКИХ НОВОСТИ«

»БРЗА« УСЛУГА...

Предвече 7. августа био сам са пријатељима на тераси хотел «Жиче» у Матарушкој Бањи. Седели смо дуже од једног сата, али особље хотела «није успело» да нас услужи. Захтевали смо да нешто попијемо, да се освесимо, али нам је кенелер «услужно» одговорио да немо бити ти услужни ако стигне... И чекање се наставило...

Многи су због «брзе» услуге устајали, и на тераси пред хотелом остало је само тридесетак гостију. И ми смо најзад морали остати ми смо најзад морали отићи. Наравно, више не задовољни.

Ако се у једном туристичком месту овакво постоје у једно туристичке зоне и у међународној години туризма, онда свакако да једној оваквој установи треба да «одзвони».

Добришоје Јанковић
Краљево, Кидричева 34

КРАЉЕВО КАКО ГА ВИ ДЕ ГРАЂАНИ

Друже уреднице,

На последњем скупу грађана II месне заједнице у Краљеву кроз дискусију која се том приликом водила дата је једна слика града на Ибру посматрана очима његових становника. Судићи по ономе шта се чуло на овом скупу, она одудара од онога ка-

ко би желели да видимо наш град. Штета је што овом састанку нису присуствовали представници комуналног и санитарног одељења Општинске скупштине јер највећи број примедби се односио баш на делокруг њиховог рада. Судићи по запажањима грађана испада да ми Краљево третирамо великим градом по модерним вишеспратним здама и објектима са којима се с правом можемо поносити, али зато занемарујемо оно што се догађа ту, у непосредној близини тих истих зграда и објеката. Ето, као пример поменуто је и Дом друштвених организација у чијој се близини испрежу запрежне возила, уместо да је тај простор достојно уређен. Када је реч о оваквим замјеркама грађани доста да мерију и друштвено-политичким организацијама, у првом реду, Савезу омладине који би требало да буде иницијатор акције оком уређења града.

Веома гласно негодовање чуло се на рачун Стамбеног предузећа у вези са одржавањем зграда и сужавања права кућних савета где се у најскорије време нешто мора изменити. Доста критика је било уперено на рад «Чистоће» која по природи свог дела вања увек бива на удару у оваквим приликама. То су

све оправдане примедбе и запажања грађана која могу Чистоћи само користити у раду.

Све што се чуло на овом скупу и лепо и доше, потиче из жеље становника овога града да убудуће буде што мање пропусти ова кве природе, а тиме и град добије у свом изгледу. Зато, чланови II месне заједнице с правом очекују да им надлежни органи пруже одговор на многа постављена питања, а такође и конкретне доказе да су њихове примедбе прихваћене и да они на које се односе о њима размислијају како би их отклонили. Ако је потребно грађани ће и у следећим приликама говорити о истим појавама, али ће с правом очекивати да виде резултате свог залагања да Краљево постане у правом смислу модеран град. Јер, све оно што грађани замјерију није право да се сматра «ситницом», а знамо да збир ситница чини многе крупне ствари, као што су: прљаве улице, неуређена дворишта, испрегнута стока у центру града, просјаци по улицама, бесправни грађанска неугледних гаража, руширане зграде које се не поправљају и слично.

Раде Мишевић
Краљево

На путевима општине Краљево

Све већи број саобраћајних незгода

У току јуна и јула ове године готово се удвостручио у односу на исти период прошле године број саобраћајних несрећа на путевима општине Краљево. Док су у јуну и јулу прошле године на друмовима погинула двојица ове године су погинули четворица. Тешко повређених било је 7, ове године 13. Лакше повређених било је 8, ове године у току два месеца износи 19. То је више него двоструко. Највећи број удеса углавном су изазвали возачи аматери, док су возачи професионалци направили исти број удеса као и у прошлогодишња два летња месеца.

Ове године у Краљеву је регистровано преко пет хиљада моторних возила. У овом броју садржана су и возила са подручја Новог Пазара, Рашке, Тутина, Сјенице и Врњачке Бање. Сваке године на овом подручју заједно са Краљевом региструје се преко хиљаду нових возила.

Узроци саобраћајних несрећа углавном су различити али највише је дошло до несрећа због непажње и пијаног стања возача. У непажљиве возаче могу се убројати и они нови возачи који су се одмах по полагању возачких испита упустили у велику авантуру да у пребрзој возици у којој они нису стекли довољно искуства покажу како су веома брзо савладали возачку вештину. Та њихова амбиција често се завршава поред пута и тек онда их опаменеује да у саобраћају свака авантура може да се плати главом.

Најчешће страдају возачи мотоцикла, мопеда и бицикла.

У вези са повећаним бројем саобраћајних несрећа, начелник Секретаријата за унутрашње послове СО Краљево Љубисав Дражевић каже:

— Из године у годину по-

већала се број саобраћајних несрећа, али много брже по већала се и број возила у саобраћају. Краљево се налази у сплету саобраћајница где пролази велики број возила са стране. Саобраћајна милиција труди се да успостави такву контролу и утиче на непажљиве возаче. Међутим, ипак, недостају извесне превентивне мере које треба да предузму друштвено-политичке организације, углавном ауто-мото друштва, која би утицала на већу опрезност

Живота Миленковић возач бицикла неопрезно је изашао на главни пут код Магно хрома и после тежих повреда умро у болници.

Рајко Арсовић погинуо је у селу Милатковићу када се прикочио трактора преврнуо.

Богинић Томислав из Брезовице, погинуо је када је на њега налетео камион којим је управљао Булатовић Никола шофер из Врњачке Бање.

Вера Парезановић погину-

Удес на Ибарском мосту

свих учесника у саобраћају. Нарочиту пажњу треба покренути у школама кроз систематско упознавање ученика какве све опасности могу да искрсну у саобраћају.

У току маја, јуна и јула ове године на путевима су на разне начине близу десетак лица изгубили животе. Братислав Прашић и Милена Вркушанац возећи се на мотоциклу, при излазу на Ибарску магистралу налетели су на леву страну и изгубили животе у судару са аутобусом.

Миодраг Јовановић погинуо је у Врби због брзе возице и превртања на путу.

Мирко Гајић, такође је не давно погинуо у саобраћајној несрећи, (немамо ближих података како је настрадао).

Ето то је само неколико смртних случајева из различитих узрока који су се догодили у близини Краљева у току два и по летња месеца. А ко зна шта ће се догодити идуће године када на путеве изађе још нових неколико хиљада возила.

П. Цветковић

ИБАРСКЕ НОВОСТИ

Директор и главни и одговорни уредник

ДОБРОСАВ ГЕМАЉЕВИЋ

Чланови редакције

ЖИВОТА МИЛЕНОВИЋ, ДАНИЛО ЦВИЈЕТИЋ,
МИОДРАГ САРИЋ — уредници, ДРАГОЉЕВ ОВ-
РАДОВИЋ — технички уредник, ПЕТАР ЦВЕТКО-
ВИЋ — уредник фотографије, ЉИЉАНА ЂОРЂЕ-
ВИЋ — шеф домаћинског одељења

На седници Скупштине општине Сјеница

КАКО ЈЕ ИЗАБРАН

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНСКОГ СУДА

Једна седница Општинске Скупштине у Сјеници, која је одржана 31. јула 1967. године била је јединствена у доношењу једне одлуке о којој се и данас прича. А, ево, како су ствари текле:

На дневном реду Скупштине поред осталих питања било је и избор судија и председника Општинског суда. Председник Комисије за кадрове, избор и именовања СО Радоман Јовановић је, када се радило о овом детаљу, подио извештај Комисије за кадрове и предлог о избору судија. Он је том приликом предложио да се Богди Чворовић изабере за судију Општинског суда, а да се поново расписује конкурс за председника суда и још једног судију и према члану 40 Закона о судовима, по ком се тражи да председник суда као и друге судије треба да имају судијски испит. Следило је потом образложење председника Комисије за кадрове на је речено да је за председника суда конкурисало још неколико лица међу којима и досадашњи председник Махмуд Мујагић који је на овој дужности био више од двадесет година. Комисија за кадрове није се сложила да се Мујагић поново бира за председника јер је био више година на овој дужности, а затим да и не поседује одговарајућу спрему. Има само четири разреда основне школе. Председник комисије Јовановић је обавестио одборнике и о томе да постоји мишљење — писмено, председника Општинског суда из Краљева да рад суда у Сјеници не задовољава, да су предмети најчешће нестручно обрађени, да су многи од њих преничени од стране виших судова. Сјеница је негде на последњем месту по уредно обрађеним предметима међу осталим судовима који гравитирају на подручју Окружног суда Краљево.

Уосталом, Јовановић је не тако и то да је пре два дана, тачније двадесет и девет

тог јула одржан један састајак у Сјеници на коме су присуствовали секретар Општинског комитета, председник Општинске скупштине, заменик председника, председница комисија за кадрове Скупштине и Општинског комитета председник Социјалистичког савеза. Сви су они, расправљајући о кадровским проблемима у Општини, дошли поред осталог и до закључка да треба побољшати кадровску структуру у Општинском суду и да се за председника суда треба бирати човека са правним факултетом и са судијским испитом. Ово побољшање рада суда захтевао је и због нових надлежности општинских судова на које се пренио многи послови из околних судова.

Након образложења председника Комисије за кадрове избор и именовања председника Општинске скупштине Невин Ђуковић је дошао, да се и поред овог става могу разматрати све поднете молбе и да се одборници сами одлучују о томе ко ће бити изабран. Одмах потом јавно се за реч посланик Риста Јовановић који је рекао да би било најбоље да се поново за председника суда бира Махмуд Мујагић и да овог пута треба имати посебно разумевање према њему јер му је потребно да на овом месту доживи пензију а то је врло кратко време, још годину и по дана. Ово треба схватити као хумани однос према човеку који је дуго био председник суда. За реч се потом јавио и други посланик Хилмија Хасанагић који је такође рекао да Мујагића треба бирати за председника јер је суд у Сјеници под његовим руководством био добар у држању приликом реорганизације службе државне безбедности, а учинио је много и на јачању братства и јединства људи овога краја.

Одборници су усвојили ово мишљење. Друг Махмуд Му-

јагић је тако поново изабран за наредних осам година за председника Општинског суда у Сјеници. Исход решења овог питања био је необичајан. Председник Комисије за кадрове Радоман Јовановић је устао и честитао Мујагићу на избору и притом додао да то није био само његов предлог да се Мујагић не изабере, већ да је то био став свих политичких органа у комуни, а на линији бољег решавања кадровског питања у Општинском суду. Јовановић је завршио тиме да жели да га одборници разреши дужности председника за кадрове пошто није хуман човек и не сматра хуманост школском квалификацијом. — Ето, рекао је на крају Радоман Јовановић састанемо се ми друштвено-политички радници у комуни и представници свих ин-

ституција и договоримо се по једном питању а оно испадне другачије.

Седница Скупштине у Сјеници је доживела тако буран ток. На њој су усвојена мишљења посланика и члан 74 Закона о судовима у коме се каже да се за председника суда може бирати поново лице које је до тада било на руководећој дужности иако не поседује одређене квалификације.

И овог пута Скупштина општине, полазећи од тога да друг Мујагић треба да проведе у суду још годину и по дана и да се на том положају пензионисао, није применила члан 40 Закона о судовима по коме се тражи да председник буде са правним факултетом и положеним судијским испитом. Понекада, ето, дешава се и обрнуто.

Д. Цвијетић

Кућа Драгољуба Илића поред солитера

У УЖЕМ ЦЕНТРУ КРАЉЕВА

ПОДИГНУТ „СПОМЕНИК“ БЕСПРАВНОЈ ГРАДЊИ

* ПОШТО ЈЕ ОДБИО ПОНУДУ 9 ПЛАЦЕВА НА ПЕРИФЕРИЈИ ГРАДА, КОЈИ МУ НИСУ ОДГОВАРАЛИ, ДРАГОЉУБ ИЛИЋ ИЗ КРАЉЕВА САЗИДАО ЈЕ КУЋУ БЕЗ ДОЗВОЛЕ НА ДРУШТВЕНОМ ЗЕМЉИШТУ.

То што је Драгољуб Илић, сазидао кућу на друштвеном земљишту, може се слободно рећи да човек није крив и то је у постојећој ситуацији могао да учини било који други грађанин. Његов случај само илустрије спорност и неефикасност органа општинске управе да очувају доследно спровођење урбанистичког плана у центру града. Сада се може озбиљно поставити питање: којим практичким средствима могу органи општинске управе да се боре против узурпације друштвеног земљишта, могу ли и имају ли моралног права да се боре против других сличних преступа, на ако не могу да ли су нал уопште такви органи потребни? И на крају, под таквим условима није ли велика амбиција урбанистичког плана савременог грађанина испод споменика перера и јавашлука.

Неће бити никакво чудо ако једног јутра поред прозора Општинске скупштине и Секретаријата за комунално — стамбене послове, наочиглед свих правника, урбаниста и судских извршитеља, неки грађанин подигне своју вилу и каже да му је ту најгодније.

је закон, а пракса има свој живот.

Правна енигма

Што се тиче случаја Илића, он представља својеврстан куриозитет правног заштитељства. Илић је почео да подиже кућу и надлежни

органи општине одмах су реаговали и донели решење о обустави. Кућа се и даље зида. Јавни правобранилац СО подноси тужбу суду. Судски извршитељи одлазе на лице места да припремене обуставе градњу до коначног решења спора. Власник је извршитеља отерао са плаца. Кућа и даље расте, приземље, спрат, кров. На Одлуку Општинског суда о обустави градње власник се жали Окружном суду. Окружни суд после дугог већања пронази да Општина није имала право да тужи Илића за смећање посуда јер Општина није прави власник земљишта. Тужбу је требало да поднесе Стамбено предузеће или скуп станара солитера бр. 3. Али, пошто је рок за подношење тужбе већ прошао сада нема право више нико да грађанина Илића тужи за смећање посуда. Окружни суд је пресуду Општинског

суда укинуо. Сада једино остаје да се састане Комисија за урбанизам и одреди може

Краљево

ли се дотична зграда уклопити у постојећи Урбанистички план под прозорима солитера број 3 у близини Окружног суда.

П. Цветковић

У слици и речи

ПРИВАТНА ВИЛА НА РАЗГЛЕДНИЦИ

Бивши железнички службеник из Краљева и данас пензионер ЉУБА ЖИВИЋ, пре две године подигао је вилу у Врњачкој Бањи, искључиво средствима која је остварио штедњом за време дугогодишњег службовања и једним износом кредита. Вила »Живић«, како је званично записана и у општинској пореској евиденцији, има 22 лежаја и веома је модерно и савремено опремљена. Располаже хладном и топлом водом, парком грејањем, купатилима и телевизором. Свакако, да је све то било разлог да се вила »Живић« нађе и на разгледници овог познатог бањског и туристичког места.

Годишњи одмор у вили »Живић«, углавном, проводе радници »Грделице« из Лесковца и »Серво Михаља« из Зрењанина. Према реалној »рачуници«, гости ове виле само у једној години, за време свог боравка у Врњачкој Бањи, потроше преко 40 милиона старих динара. То је податак који подвучи у разговору Љуба Живић. И истина, која радује све оне који брину о унапређењу туризма.

На слици: Вила »Живић« на »Путниковој разгледници Врњачке Бање.

Закони и пракса

Када грађанин напише молбу и пође у Општину да затражи од надлежног дозволу за подизање неке шупе у дворишта, готово је сигуран да је неће добити, али тиме је одужио своју обавезу према друштву, па чим се врати кући он копа темељ и гради што је наумио. То раде други, ради он, раде сви. Поштовање законитости прераста у политички проблем, а тада политичари под носе реферате на скуповима и обавесте грађане како је настао проблем дивље градње, истакне се велики знак питање како да се реши, али све остаје да тече како је започело. Никакав се закон не може спровести у живот ако његова примена није истоветна за све грађане. Додуше, у општини свима кажу веома лепо да ван урбанистичког плана не може ништа да се гради. Ако случајно грађанин започне бесправну градњу биће кажњен са 30.000 старих динара од судије за прекршаје и грађанин ту суму само укалкулише у поскупљење објекта. Закон

ДОГАЂА СЕ...

Прејорука због несавесности

Укидање права осигурањика на бањско и климатско лечење дошло је Врњачкој Бањи нове бриге. Посебно оних радних организација које »живе« од туриста и болесника које је потребна топла или хладна лековица вода са извора Снежника или Слатине.

О насталим бригама многа се разговарало, договарало, закључивало, па и када је то било потребно — одлучивало. Не где су доношена и решења о престанку радног односа оних радницама за које се сматрало да су »сувишни« у данима када су били малобројни оци који су дошли у ово познато бањско и туристичко место да за своје паре потраже лек и одмор своје организму.

Тада нису изостала ни »закљичања« да ће се уложити максимални на-

пори за отклањање свих тежакота.

Свакако, то је добро. Другачије није ни требало да буде.

Али, данас када је од тих дана прошло доста времена и када се већ за важају резултати једне заједничке акције добрих привредника, стиче се утисак да се појединци, како нам рече председник Скупштине општине Богољуб Вуковић, неодговорно односе према својим радним обавезама.

Заправо, реч је о годишњим одморима, о једној пракси која ни овом приликом није изостала. Док у Врњачкој Бањи дневно борави преко 15 хиљада гостију, поједини радници врњачких радних организација користе годишње одморе, на и они који су сада најпотребнији. Рекоше нам да је на одмору и референт за приредбе једине исти

туције у овом месту која се бави организацијом културно - забавног живота.

Како смо обавештени, Скупштина општине својом препоруком предложила је радним организацијама да за време »пуних« туристичке сезоне укину коришћење годишњих одмора, сем у случајевима кад здравствени разлози појединца налажу супротно.

Међутим, оправдано се поставља питање — зар радне организације могу себи да дозволе једну такву озбиљну ополуњу преосталим телу, после оних дана када је у угоститељским објектима било више послуге него то стижу.

Одговор је сигурно јасан, недвосмислен. Посебно кад је реч о препоруци због наше несавесности.

Ж. Милићевић

РАШКА: Мост на Ибри

Врњачка Бања у августу

НИКАД БОЉЕ

★ У једном дану 10. августа евидентирано 12.285 гостију. — Због „дивљих“ гостију 180.000.000 старих динара мање у буџету општине.

Према подацима Скупштинске општине Врњачке Бање, ово познато бањско лечилиште и туристичко место имало је у овој години (до 10. августа) 64.460 гостију. Остварено је око 500.000 „званичних“ ноћивања или 130.000 мање него у истом периоду 1966. која се сматра рекордном у посети Врњачке Бање. Овај је податак утолико значајан када се има у виду да је концем прошле године укинута право осигурања на бањско и климатско лечење.

Оно што до сада никада није забележено, Врњачка Бања на дан 10. августа имала је евидентираних 12.285 гостију. Међутим, овај податак — како истиче НАДЕЖДА ЦВЕТКОВИЋ, референт Скупштинске општине — није тачан, јер се претпоставља да је број гостију знатно већи из разлога што поједини станодавци не пријављују своје привремене станаре како би избегли одређене друштвене обавезе.

Таква околност представља посебну бригу финансијских органа Општинске скупштине, тим пре што она знатно утиче на смањење буџетских прихода. Према једној претпоставци, за коју се може рећи да има много реалности, општински буџет само у једној години изгуби око 180 милиона старих динара прихода, услед ненаплаћивања пореза „дивљим“ станодавцима и боравишних таксе гостиња које они не пријављују. Неоспорно је да је, нарочито, у овој години, поопштрана контрола над издавањем приватних лежаја, али стоји и чињеница — да на овом плану много више треба урадити, посебно када се има у виду неповољна буџетска ситуација Скупштинске општине.

Општински статистичари бележе и један охрабрујући податак — да је Врњачку Бању до краја прошлог месеца посетило 3.519 странаца, што такође представ-

Зграда купатила Врњачке Бање

ља својеврстан рекорд у односу на све раније године. На крају, није тешко извршити закључак да су „прерачунавања“ врњачких угоститеља и туристичких радника после укидања права

осигурања на бањско и климатско лечење већ донела позитивне резултате. Међутим, не треба заборавити — да се на ловорикама не може спавати.

Ж. М.

Из радних колектива

СЈЕНИЧКА »ВЕСНА« ОБОГАЋУЈЕ СВОЈЕ ФОНДОВЕ

★ КВАЛИТЕТ »ВЕСНИХ« ПРОИЗВОДА ЗНАТНО ПОБОЉШАН. ПРОДУКТИВНОСТ У СТАЛНОМ ПОРАСТУ — ДНЕВНО СЕ ПРОИЗВЕДЕ И ПО ЧЕТИРИ ХИЉАДЕ МИДЕРА. ИЗВОЗ НА СТРАНО ТРЖИШТЕ СВЕ ВЕЋИ И СИГУРНИЈИ. ЗАЛИХЕ СЕ ЗНАТНО СМАЊУЈУ.

Мере привредне реформе у сјеничким радним организацијама изазвале су низ проблема. Многе од њих су застале већ на самом почетку. Аутотранспортно предузеће због слабе организације транспортног саобраћаја у првом делу године преживљава тешке дане. Остварен је шестомесечни губитак од двадесет милиона динара. За једну тако малу организацију то су велика средства. Дошло је ових дана и до предлога да се транспортно предузеће стави под принудну управу и да се тражи бољи излаз у интеграцији са неким другим предузећем, или пак у реорганизацији рада који би донео боље пословне резултате. Тешкоћа има и код осталих. Рудник са добрим квалитетом угља, са великим резервама, са брзом испоруком и са приступачним ценама води битку, као и многи други рудници у Србији како да пламира свој угљ. У металском предузећу »Напредак« кажу да су тешки дани настали од момента отказивања неких

кооперативних односа. Борба за специјализацију производа није још завршена и покушава се да се излаз нађе на овој страни.

У свим привредним организацијама Сјенице изгледа да је најстабилнија Фабрика за замањерије и ластекса »Весна«. Она је успела да ову годину искористи као годину великих напора до потпуне стабилизације производа. У том су знатно и успели. »Весна« сада у својим фондовима има 85 милиона старих динара. Ово је постигнуто захваљујући знатном побољшању производа и квалитету производа. Роба се више са тржишта не враћа. Инострано тржиште је постало велики купац »Весниних« производа, нарочито руско тржиште које је практично закупило целокупну сјеничку производњу.

Продуктивност рада у сјеничкој »Весни« је знатно побољшана. Дневно се производе и по 4000 мидера, иако је планом предвиђено да се мо-

же произвести за један дан највише 3.500 мидера. Оно што је најзначајније сјеничка индустрија позамантерије и ластекса се постепено ослобађа и ранијих залиха производа. У колективу истичу да је једини задатак да се фабрика ослободи пратећих тешкоћа и да треба све снаге уперити на побољшање квалитета и стварању фондова из којих се могу црпити средства за модернизацију производа и реконструкцију оних погона који су на било који начин застарели. Лични доходи су ствар после свих осталих. У колективу се нико не бунује за то што је »Весна« претпоследња у висини личних доходака међу сјеничким радним организацијама. Кажу да ће бити времена да дохоци расту брже, али тек онда када се у целисти среди производња и доведе на одговарајући ниво. Овакво разумевање утицало је да у »Весни« владају добри међуљудски односи који служе за пример осталим радним организацијама у овој општини.

Д. Ц.

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

СУД МОЖЕ У РАДНОМ СПОРУ ПРЕДУЗЕТИ ПРИВРЕМЕНЕ МЕРЕ И ПОРЕД ЗАКОНСКОГ ОВЛАШЋЕЊА ОПШТИНСКОГ ОРГАНА ДА СЕ ПРИВРЕМЕНО ОДЛОЖИ ИЗВРШЕЊЕ РЕШЕЊА РАДНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Пошто се у пракси поставља питање у овом смислу па долази и до контрадикторних тумачења, то је и Савезни секретаријат за рад дао своје објашњење под бр. 485/1 од 20. фебруара 1967. у коме каже:

»Овлашћења општинског органа управе, утврђена ставом 2. члана 123. Основног закона о радним односима не искључују могућност да и суд у радном спору предузима одређене привремене мере у смислу одредаба чл. 415. Закона о парничном поступку па и привремену меру одлагања извршења коначне одлуке радне заједнице. При томе треба имати у виду да овлашћења општинског органа управе и суда, предвиђена наведеним одредбама, нису потпуно идентична и да самим тим сваки

од тих органа поступа самостално према својој оцени конкретних случајева. Општински орган управе, за разлику од суда, може, ако нађе да је право радника повремено, посредовати и код другог степена органа управљања радне организације коме је радник упутно приговор.

Посебно треба имати у виду да и један и други орган предузимају одговарајуће привремене мере онда када нађу да је коначном одлуком радне заједнице радне организације очигледно повремено право радника засновано за закону или општем акту радне организације (члан 123. ОЗОРО) односно у циљу спречавања насилног поступања или ради отклањања ненакнадиве штете (члан 415. ЗПП), чиме се, по нашем мишљењу, не нарушавају самосталност и самоуправниост радне заједнице, него, напротив, остваривања самоуправних права радника и поштовање законитости, што је у интересу и саме радне заједнице. Исти став по овом питању заузео је и Савезни секретаријат за правосудје.

ВРБА

СЕОСКА ПАНОРАМА

УСКОРО ДОЛАЗИ: ВОДА СА ПЛАНИНЕ

Једно од села у општини Краљево које је највише напредовало у мењању своје физиономије је свакако Врба. Прве сијалице и електрични водови у овом крају појавили су се у овом поморавском месту. Први радио-апарати, телевизори, кола донети су у новосаграђене и модерне домове. Људи у овом месту нису штедели ни средства ни снагу да би постигли свој циљ.

Врбљани су сигурно и на првом месту по броју запослених и броју школованих људи у околним селима. Они се и даље такмиче да створе још нешто новије и веће од своје околине. Они су успели да створе и јаку здравствену службу у свом селу, школу, да буду сам кооперанти пољопривредне задруге — да постижу високе приносе не само пшенице већ и кукуруза, а и повртарских

култура и воћа. Нема ни једне куће у селу која није предала задруги утопљеног бика, или се, пак, не бави товом говеда и свиња. Врба има и две кафане. Једна у којој је све јевтиније (када је у питању печење и по шест стотина динара) и друга у којој је све скупље. У селу кажу да су цене одраз модернијег и слабијег начина услуживања и опреме. Где је скупље ту је боље, мада није слабо ни код јевтинијег кафеице.

У Врбу ће ускоро доћи и вода са планине. Радови су већ почели на врској главници одакле ће вода потећи у село. Организатори овог посла су сами мештани. Кажу да је прво један од кандидата за одборника у заселку Весковић обећао ако га изабере за одборника да ће им саградити водовод. Наводно, он има добре односе са војском и војска ће му дати материјал и радну снагу, механизацију и водовод ће ићи преко воћи. Ме-

ђутим, десило се да тај кандидат за одборника не одржи своју реч. Грађани су га изабрали и он је постао одборник, али од водовода ни трага ни гласа. Реши тада инвалид Љубо Милићевић, (човек са једном ногом) да покрене акцију за изградњу водовода. Врзо су му се придружили најстарији мештани међу којима и седамде сегодишњак Хранислав Томић. Они одлуче да водовод изграде месним самодоприносом и добровољним радним акцијама. Убрзо је дошло и до скупа грађана (овог пута без обећаног одборника) на коме је одлучено да се сиромашнији мештани учествују у изградњи водовода са по сто хиљада старих динара, а богатији и са по неколико стотина хиљада старих динара. Захваљујући овој акцији дошло је вода са планине која је удаљена од села пет километара.

Д. Ц.

Много се променило и у пољопривреди

У Рашки: ПОМЕРЕНА ПЛАЖА

До овог лета, већ деценијама, главна плажа у Рашки налазила се на Саставцима, на месту где се у Ибар улива река Рашка. Ова плажа је била позната по томе што је имала доста песковитог терена за сунчање, потребну дубину за купање и топлу и хладну воду, јер је вода реке Рашке у току лета за 7 степени Целзијусових хладнија од Ибра.

Овог лета, међутим, нема потребних песковитих терена за сунчање ни потребне дубине за купање, то је био разлог да се главна плажа овог лета пресели узводно уз Ибар изнад кесона.

На слици: Плажа на Саставцима.

Р. Павловић

МАЛИ ИНТЕРВЈУ

ТЕШКОЋЕ У ЗАПОШЉАВАЊУ МЛАДИХ

ДРАГАН ГРЕВИЋ, председник Општинског комитета Савеза омладине — Рашка.

Којим се питањима Општински комитет Савеза омладине бавио уназад неколико месеци? Претресао је питање запошљавања и обукова на омладине. Око сто по десет омладинаца и омладинаки, највише савршене ученика Средње економске школе и Школе ученика у привреди, не могу да се запосле у нашој општини.

Како се према том проблему односе радне организације? У свим привредним организацијама постоји двеста радних места за која се њиховим нормативним актима тражи средња стручна спрема. Та места заузимају 50 одсто кадрова са средњом стручном спремом, док 50 одсто других је, без стручне спреме, са основном школом.

Привредне организације нису у могућности да реше питање нестручњака да би прилике стручњаке. Конкурси су постали сушта формалност. Ми се морамо изборити за законитост конкурса. Мало је младих људи у привредним организацијама и њихов је утицај слаб на органе управљања који би требало да решавају ове проблеме. Негативно је што се код младих људи формира схватање да се запошљавање врши путем «веза и везица».

Задатак је и Ваше организације да се бори против таквих појава. Преко којих сте форми организовали идеолошки рад међу омладином?

Зато и настојимо, спроводећи план идеолошког образовања омладине, да она схвати своје место у друштву и буде носилац прогресивних акција у борби против негативних појава. Ових дана међу омладином која је обухваћена предвојничком обуком, одржавамо предавања, дебате и разговоре из области наше унутрашње и спољне политике. За ове теме међу омладином влада велико интересовање.

Искуства радних организација

Забележено у Железничком одмаралишту у Врњачкој Бањи

ИСПРАВНОСТ ЈЕДНЕ ЕКОНОМСКЕ »РАЧУНИЦЕ«

ПОСЛЕ УКИДАЊА ПРАВА БОЛЕСНИКА НА БАЊСКО И КЛИМАТСКО ЛЕЧЕЊЕ, РЕТКО ЈЕ КОЈА УГОСТИТЕЉСКА РАДНА ОРГАНИЗАЦИЈА ВРЊАЧКЕ БАЊЕ УСПЕШНО ПОСЛОВАЛА КАО ЖЕЛЕЗНИЧКО ОДМАРАЛИШТЕ, КОЈЕ ИМА 220 ЛЕЖАЈА И РЕСТОРАН КОЈИ ОПСЛУЖУЈЕ 420 ЛИЦА СА ПУНИМ ДНЕВНИМ ОБРОКОМ РАЗЛОГЕ ЗА ЈЕДАН ТАКАВ УСПЕШАН БИЛАНС ТРАЖИЛИ СМО У РАЗГОВОРУ СА УПРАВНИКОМ ОВОГ УГОСТИТЕЉСКОГ ОБЈЕКТА ВЛАДОМ БУРАСОВИЋЕМ.

— Нове мере у области социјалног осигурања, тражиле су од нас «прерачунавања» и одговор на питање: како довести госте у одмаралиште? После разматрања настале ситуације, закључили смо да су то, углавном, популарне цене пансионских услуга. Касније пракса показала је да смо били у праву — под владом Бурасовића.

Та пракса «приведена» на речи и бројеве изгледа овако. Органи управљања одмаралишта пошди су од тога да се у вансезони нешто мора изгубити, па су цене пансиона снижене на 1800 старих динара. Том приликом сматрало се да ће се у периоду новембар — мај остварити манак од 5 милиона старих динара и што је веома значајно — да ће 41 радник моћи да остане у радном односу. Ово под условом, да постојећи капацитети буду искористишени 70 одсто.

После таквих закључака, кренуло се у «поход» за госте. Обишле су многе радне организације и на лицу места склапани уговори. Затим је дошао очекивани резултат. 70 одсто капацитета одмаралишта било је попуњено гостима и то све до почетка пуно туристичке сезоне, што је представљало изванредан резултат за таквашње прилике Врњачке Бање.

Потражене су и уштеде у смањењу трошкова пословања, али са девицом — не оштетити госта у ономе што му кроз пансион припада. Захваљујући расположивом комбију, намирнице су набављане тамо где су биле најјевтиније. Зимница је благовремено припремљена, док су запослени радници улагали максимум напора за пуно искористишених радних времена.

Кончан биланс на крају вансезоне био је: мањак — 4,5 милиона старих динара, а сви запослени остали су у радном односу и примали пуно личне дохотке.

Затим је уследио још један закључак органа самоуправљања. Стало се на становиште да се, ради покрића насталог мањка у вансезони, не врши пријем нове радне снаге за рад у пуној сезони. Међутим, касније се испоставило да од овог принципа треба, донекле, одступити да би се један мањи број радника послао на годишњи одмор којима су то налагали здравствени разлози, лични или породични. Зато је на сезонски рад примљено само 8 радника.

Полугодишњи биланс 1967. године, каже Бурасовић, потврдио је исправност наше «рачунице» о губитку у вансезони. Покрили смо на стаде мањкове и остварили добит од 6 милиона старих динара. Од тога је дато у амортизациони фонд 3,2 милиона, док чиста добит износи 2,8 милиона динара, а до краја године достићи ће суму од 15—20 милиона старих динара.

Шта се од прошле године у одмаралишту променило?

То није тешко уочити. Преко 100 милиона старих динара «унели» су у велелепан објекат нов намештај са «јоги» душецима и други потребан инвентар. Уведено је централно грејање. Све су собе поред хладне добили и топлу воду. Управо — објекат је савремено опремљен за коришћење и у хладнијим зимским данима.

Промене у цене, не само оне у вансезони. Гости ће до краја пуно сезоне плаћати пуни пансион у износу од 2.500 до 2.700, а у вансезони од 1.800 до 2.200 старих динара. У ову цену урачуната су 4 дневна obroка хране, лежај и коришћење здравствених услуга. Одмаралиште да је посебан попуст за железничаре.

Према уговорима који су већ закључени са појединим радним организацијама о боравишћу њихових радника у одмаралишту, до 1. септембра сви су лежалеви заузети, а у месецима вансезоне постојећи капацитети биће попуњени 80 одсто. Ако се има у виду да постоје реклами у словима долазак сталних «зимских» гостију и да предстоје нова уговарања, онда се може закључити да ће Железничко одмаралиште у Врњачкој Бањи остварити још успешнији биланс свога пословања него прошле године.

— То је задатак који смо себи поставили и верујем да ће чланови нашег радног колектива, као и до сада, уложити напоре да се он успешно изврши, рекао нам је на крају разговора Влада Бурасовић.

Д. Г.

Ж. М.

Из Пољопривредне задруге Рашка СРЕДСТВА ПО ВИЂЕЊУ У БЕОГРАДУ

Из године у годину са све бољим резултатима послаје Пољопривредна задруга у Рашки. Не иде све лако у пољопривредној производњи, коју она организује на сопственим површинама и на поседима индивидуалних домаћинстава путем кооперације. Њен директор Анђелко Глукчевић, са стручњацима и целим колективом настоји да ова година донесе Задрузи укупан приход од преко две и по милијарде старих динара. Привредна реформа омогућава раст пољопривредне производње и њеним спровођењем разрешавају се многи проблеми у овој привредној области.

Ти проблеми се разрешавају активирањем унутрашњих резерви и друштвених средстава путем инвестиционих кредита и кредита за обртна средства. Овој задрузи потребно је за инвестиције ради комплетирања производње своје клинице од тридесет милиона старих динара. Уз то су јој потребна обртна средства од око сто милиона старих динара.

»Банке врло тешко, каже директор задруге друг Анђелко Глукчевић, одобравају кредит. Наша средства по виђењу налазе се у Београдској

удруженој банци, која нам је одобрила кредит од две стотине милиона старих динара. Али од те суме нам је свега четрдесет милиона ставила на коришћење. Од Кредитне удружене банке — Краљево, добили смо кредит од педесет милиона старих динара. Она нам је банка помогла. Уколико би наша средства по виђењу била код Удружене банке — Краљево, вероватно би добили још средства на име кредита».

Ова задруга пласира средства у производњу. Ако би добила средства за доградњу клинице, повећао би се у клиници и број запослених. Кооперанти би требало да се одговорније односе према својој задрузи која их кредитира на неки начин у производњи ратарских култура и у тову стоке путем кооперације. «Пласирали смо у кооперацију, истакао је друг Глукчевић, тридесет милиона старих динара. Али, мали број коопераната ће своје обавезе према задрузи на време извршити».

Задрузи не дугују само кооперанти, већ и привредне организације, купци њених производа.

Д. Г.

Зграда Железничког одмаралишта у Врњачкој Бањи

Прописи у пракси

Не може се дати отказ раднику кога лекар упути да ради са скраћеним радним временом

Када радник у смислу одредаба става 1. члана 50. Основног закона о здравственом осигурању ради са скраћеним радним временом, сматра се да је привремено неспособан за рад, тј. да је на боловању јер му за то време (до годину дана) припада део накнаде личног дохотка који одговара сразмери времена проведеног ван рада према пуном радном времену (став 1. члан 63. Основног закона о здравственом осигурању). Према томе, радна заједница радне организације, и ако постоје законски разлози из члана 102 ОЗОРО, не може против воље овог радника донети одлуку о престанку његовог рада у радној организацији за све то време, с обзиром на одредбу става 1. члана 107 ОЗОРО. Међутим, ако се укине радно место на коме ради са скраћеним радним временом, може доћи до примене става 2. члана 50. Основног закона о здравственом осигурању, тј. до ослобођења радне организације од дужности да односног радника и даље задржи на раду».

Ту - Око нас КОРОВ БУЈА НА УЛИЦАМА

После појаве усисвача за чишћење улица и модерних кола за крмчење смећа, рекло би се да у позледу чистоће и изгледа краљевацких улица нела више замерки. Тако изгледа на први поглед, посматрако из градског центра где је, углавном, све у реду и где се савремена механизација «Чистоће» највише задржава. Међутим, од све те модернизације многе краљевачке улице и читави делови града немају неке велике копристи. Због њиховог изгледа или боље рећи неизгледа, житељи оних улица се често питају: »Нису ли се наши посленици у Чистоћи сувише замели својом механизацијом, па заборавише да се многа шта рукама може урадити?»

Ова приједба на први поглед може да буде келом смешна, али човеку који је то изговорио сигурно није било до шале. Јер, он памти добро п о о но време када су чистоћа и посленици уредно чистили нечишћење и онда је улица била лепша и уреднија. У то време, да напоменемо, није било доприноса за уређење градског земљишта или како га другачије зову «земљарина». А није било ни механизације. Поставило се све руком, метлом и грабуљом. Зато није чудо што се по некоме учини да су се другови у Чистоћи сувише замели модерним машинама, од чега су им се руке скратиле, па не досежу до улица, ту, до самог центра. Ако се очекују машинке за чулање корова крај уличних нечишћака, онда је све у реду и наших приједбама нела места. Јер, ко чека дочека, па ће ваљда и корова из многих улица нестати. »Само, волели би, ипак, да знамо бар приближно када ће то бити. Тек толико да се келему кадамо» — поручују грађани. Љ. Ђ.

Повод за оваква питања је набујао коров по извештајима колхоза и тротоара у многим удружењима и попречним улицама, који већ поодавно нико не чисти. Зато није чудо што је једног спарног поподнева када је камион прескалица прошао Јуз-Богдановом улицом један њен житељ узвикнуо: »Баш су другови из Чистоће добродушни и мисле о градском зеленилу толико да не заборављају одлазити из моје радње».

Мислим, друже уреднице, да би најбоље било да се поштар Цвијетић лично увери у истинитост података. Јер, овако неистинити подаци наносе увреду и штете мени и мом посластичарском позиву.

Селман Машкути — Ушће
Приједба аутора: Зашто сте друже Селиме кажњени од стране санитарног инспектора?

Поводом написа „Ог Ушћа го Ђеће“

Истина о посластичарници „Авала“ на Ушћу

У Ибарским новостима од 4. августа објављен је напис новинара Д. Цвијетића у коме су о мени и о мојој посластичарској радњи изнете нетачне чињенице које штете мом угледу. Ради тога желим да читаоцима изнесем праву истину што се може проверити и на лицу места. Да је новинар Цвијетић поштедио моју посластичарницу, верујем да би његови закључци били другачији.

Пешао бих од навода у напису да моја радња није довољно опремљена и да су производи које продајем лошег квалитета. Од како сам у Ушћу четири пута сам морао да мењам локал, а овај у коме се сада налази моја посластичарница сам сам саградио. Уз то додао бих, а то може и да се провери, опремљена је савременим уређајима: фрижидером за сладолед, хладњаком за бозу и лимунуду, као и пултом за колаче. На уређењу ове радње утро

шио сам 500.000 старих динара. Што се тиче одржавања клинице могу да гарантујем да је на потребном нивоу што доказује и констатација санитарних органа и сам промет са којим сам потпуно задовољан. До сада нисам доживео никакву критику на моје производе и услугу од стране гостију који у великом броју у току дана свраћају у моју посластичарницу. Међу њима има и страних туриста који су увек задовољно одлазили из моје радње.

Уређење ове радње утрошио сам 500.000 старих динара. Што се тиче одржавања клинице могу да гарантујем да је на потребном нивоу што доказује и констатација санитарних органа и сам промет са којим сам потпуно задовољан. До сада нисам доживео никакву критику на моје производе и услугу од стране гостију који у великом броју у току дана свраћају у моју посластичарницу. Међу њима има и страних туриста који су увек задовољно одлазили из моје радње.

Пошао бих од навода у напису да моја радња није довољно опремљена и да су производи које продајем лошег квалитета. Од како сам у Ушћу четири пута сам морао да мењам локал, а овај у коме се сада налази моја посластичарница сам сам саградио. Уз то додао бих, а то може и да се провери, опремљена је савременим уређајима: фрижидером за сладолед, хладњаком за бозу и лимунуду, као и пултом за колаче. На уређењу ове радње утрошио сам 500.000 старих динара. Што се тиче одржавања клинице могу да гарантујем да је на потребном нивоу што доказује и констатација санитарних органа и сам промет са којим сам потпуно задовољан. До сада нисам доживео никакву критику на моје производе и услугу од стране гостију који у великом броју у току дана свраћају у моју посластичарницу. Међу њима има и страних туриста који су увек задовољно одлазили из моје радње.

СЛАБ И НЕРЕДОВАН ПРИЛИВ ПРИХОДА МУКЕ ПРЕДСЕДНИКА ЗБОГ АВИОНА

У даљем развоју друштвено-економских односа у области образовања и васпитања крајем марта и у општини Врњачке Бање основана је Заједница образовања. Пошто је преузела сва права и обавезе друштвеног Фонда за финансирање школства, од 1. априла ове године почела је да финансира све школе првог и другог ступња на подручју општине. Према извештајима добијеним од школа на крају прошлог полугодја у општини Врњачке Бање школовањем је било обухваћено 3.830 ученика. Од тога броја само обавезним основним школовањем било је обухваћено 3.025 ученика или 97 одсто, док је у три школе другог ступња похађало наставу 805 ученика или око 80 одсто. У пет потпуних школа међу 146 запосленог особља било је прошле школе године 71 учитељ, 45 наставника, 4 професора и 26 помоћно техничког и другог особља. У школама другог ступња од 44 запослена било је, такође, прошле школе године, 21 професор, за тим 11 учитеља, стручних учитеља и учитеља практичне наставе, 7 наставника и 5 помоћног и другог особља.

Нагли развој школства у општини Врњачке Бање није створио бар до сада потребу за остваривањем нових школа, али је зато условно знатно повећао броја ученика, нарочито у средњим школама, броја одељења, просветног кадра и помоћног особља. За рад ових школских установа, нарочито у овој години, осетила се прека потреба за издавањем већих финансијских средстава. Пошто општина Врњачке Бање још увек не располаже са таквим привредним потенцијалом, који би обезбедио довољна средства за финансирање делат-

ности школа, то је стање извесно погоршано због рестрикција у социјалном осигурању и прилагођавању општинске привреде захтевима приредне и друштвене реформе.

Расходи преко 372.800.000 старих динара

Према овогодишњем финансијском плану Заједнице образовања општине Врњачке Бање предвиђени су расходи у износу од 372.891.833 старих динара. Од тог износа само за личне дохотке радника запослених у просвети предвиђено је 318.794.000 старих динара, док је за материјалне трошкове предвиђено 26.806.100, а за остале расходе 27.291.733 старих динара. Према завршном рачуну из прошле године Друштвеног фонда за финансирање школства у општини Врњачке Бање финансијски план није у потпуности извршен због неостварених прихода у планираним износима. Од прошле годишњих планираних 322.987.191 старих динара остварено је 308.917.191 старих динара. Од укупно неостварених 14.070.000 старих динара било је за личне расходе 8.926.000, а за материјалне 5.144.000 старих динара. Овај износ прошлогодишњих неостварених средстава Скупштина општине признала је као своју обавезу из прошле године, мада су представници Заједнице образовања инсистирали на њено повећање за око 18 милиона старих динара за исплате варијабилног дела за друго полугодје и повећање личних доходака за прошлу годину.

Планирана овогодишња средства Заједнице образовања за финансирање делатности школа у општини Врњачке Бање, због положаја

у коме се налази привреда, постоји бојазан да се не остваре у потпуности. У тражењу решења око финансирања васпитно-образовних установа Скупштина општине најпре је својом одлуком повећала минималне стопе издавања средстава. Код стопе општинског доприноса за образовање из личног дохотка из радног односа дошло је тако до повећања од 3,7 на 4 одсто, док је од доприноса, који припада Скуп-

њачке Бање. Да би убудуће Заједница образовања што боље пословала Савет за просвету, културу и физичку културу Скупштина општине је мишљења, да би што пре требало предузети неке мере. По водом тога препоручује се Заједници образовања, да што пре размотри могућност оснивања међуопштинске заједнице образовања са суседним општинама. Исто тако препоручује се Заједници образовања да поново раз-

Тешкоће у финансирању образовања

штински приходи из личног дохотка од пољопривредне делатности, самосталног вршења занатских услуга и других привредних делатности, затим самосталних вршења разних услуга, до повећања извршено од 60 на 70 одсто, а из општинског пореза на промет робе да мелу и услуге од 5 на 20 одсто. Да не би финансирање образовања дошло у веома незавидан положај Заједница образовања обратила се најпре Републичкој заједници образовања, а нешто доцније и Републичком секретаријату СРС за финансирање, са захтевом за доделу допунских средстава. Писмене одговоре на ове захтеве Заједница образовања није до скоро добила, осим усменог обавештења да Републичка заједница, према својим нормативима, неће бити у могућности да издвоји накнадна средства, изузев износа од 19.900.000 старих динара који ће бити намењен за школовања ученика у школама другог ступња са других општинских подручја.

Мотри потребе и могућности интеграција школа првог и другог ступња, да би на тај начин дошло до ефикаснијег коришћења наставног кадра и материјалних и финансијских средстава. Пошто је најредна Скупштина Заједнице образовања, изменом свог Статута, предвидела оснивање стручне службе, то је потребно да Скупштина општине Врњачке Бање ребалансира буџета што пре обезбеди средства за њен рад у износу од око 1.000.000 старих динара. И најзад, према препорукама Савета за просвету, културу и физичку културу општинске Скупштине Врњачке Бање, Заједница образовања требало би поново да се обрати радним организацијама за издавање и удруживање средстава за финансирање васпитно-образовних институција на подручју општине Врњачке Бање. Уколико би се ове препоруке што пре реализовале и ишло још веће разумевање код радних организација, утолико би била и мања бојазан око остваривања средстава за финансирање васпитно-образовних установа у овој години на подручју општине Врњачке Бање.

За прво полугодје приходи остварени само за 31,40 одсто

Од укупно планираних овогодишњих средстава Заједнице образовања општине Врњачке Бање, које изnose 372.891.833 старих динара, за прво полугодје укупни приходи били су остварени са 117.078.000 старих динара или 31,40 одсто, док су средства за основну делатност образовања остварени са 33,30 одсто. Да би Заједница образовања могла да подмири своје потребе Скупштина општине Врњачке Бање издвојила је из средстава кредита 19.379.000 и из резервног општинског фонда 39.000.000 старих динара. Ова средства у износу од 58.379.000 заједно са средствима Заједнице образовања од 117.078.000 старих динара омогућила су да се расходи за прво полугодје изврше од 173.768.538 старих динара.

Према мишљењу Савета за просвету, културу и физичку културу тешкоће у финансирању васпитно-образовних институција дошле су у овој години најпре због слабог и неблаговременог остваривања средстава, затим обе збојења сигурних извора финансирања, бојазни да се не остваре планирани приходи и прецизније утврђивања обавезе и дуговања из ранијих година према бившем Фонду за финансирање школства, односно данас Заједници образовања општине Вр-

њачке Бање. Да би убудуће Заједница образовања што боље пословала Савет за просвету, културу и физичку културу Скупштина општине је мишљења, да би што пре требало предузети неке мере. По водом тога препоручује се Заједници образовања, да што пре размотри могућност оснивања међуопштинске заједнице образовања са суседним општинама. Исто тако препоручује се Заједници образовања да поново раз-

Врњачка Бања, 11. августа
Тој преподнева потражио сам пријем код председника Општинске Скупштине.

— Телефонирао Трстенику због авиона, рече нам његов секретар Банко Родо-сављевић таквим тоном као да је «случај» авиона нешто што је свакоме добро познато, и предложи да причекамо председника.
И чекали смо, не дуго. После неколико минута, председник се појавио на вратима...
Извините, морам хитно у Трстеник. Вратићу се брзо...

Пошто закаласмо разговор за 10 часова, председник журно напусти општинску зграду и заједно са шофером и «Пежоком» отпустио за Трстеник. Управо, у онај исти час, кад се авион «Јелић» кажу — да се без њих могло у оснивању спровести друштвене и приредне реформе...

Председник је био у својој канцеларији нешто пре десет часова и кад смо стигли у договорено време код њега су се већ налазили другови из предузећа «Наш дом» у коме се, како нам рекше неки Врњачани, у последње време дешавају неки непријатни догађаји.

Опет смо морали да чекамо. Па и она народна каже: «Ко пре девојци, негова је». Зато смо се помирили са «судбином».

Коначно — председник је могао да нас прими. Као и увек, то је учинило веома љубазно.

Повели смо разговор. Између осталог и о — авиону.
— Ето, са извесном дозом љутње прича председник, већ неколико дана један трстенички школски авион не даје нам мира. У ранијим јутарњим часовима изводи неке «егзибиције» у ниском лету над Врњачком Бањом и што је најгоре — уздицава малу и рано буди госте... Јуче сам телефонирао Трстенику, а авион је и данас наставио по старом... Гости и мештани се љуте и оправдано негодују. Јутрос, па и јуче, било је неколико протеста грађана. Тражили су да предузмем мере «против» авиона... Позвао сам опет Трстеник, али сам морао да одем на непосредан

разговор са друговима у школском авио-центру... Добио сам обећање да ће, већ од сутра, авион прамени курс летети — осмелује се коначно председник и «пребацни» разговор на неке проблеме Врњачке Бање.

Показао нам је преглед са охрабрујућим подацима о броју гостију Врњачке Бање у овој години. Овим гостију због чијег је мира председник Скупштине општине Богољуб Вукотић путовао овог августовског јутра за Трстеник.

Многи кажу — да је авион летео изнад Врњачке Бање у знак поздрављања деце, које су млади трстенички пилоти посећивали у вечерњим часовима. Значи, престаје председничке муке због авиона, али биће и даље незадовољних гостију. Додуше, малобројних.

Ж. М.

ОД СВЕГА ПОМАЛО ОДАБРАНЕ МИСЛИ

Шта је историја? Одблесак прошлости у будућност. Одблесак будућности на прошлост.

Изо
Живот је једна чаша, коју време не испија, док не дође смрт и не искапи је.

С. Торовић
Свијет је морска пучина где неком топу плаута, а неком плутају олова...

С. М. Љубиша
Људи су као реке: вода је у свима подједнака, и свуда је једна те иста, али свака река може да буде час узана, час брза, час широка, час тиха, час хладна, час мутна, час топлива. Сваки човек носи у себи зачетке свих људских својстава и покаткад испољава једна, покаткад друга...

Л. Толстој
Људи великог карактера признају погрешке сами се би и сами се кажњавају због њих.

Балзак
ЛАТИНСКЕ ПОСЛОВИЦЕ

Време лети.
Пожури полако.
Орао не лови мухе.
Четири ока више виде него два.
Ко говори кад хоће мора слушати и кад неће.
Почасти мењају људе.
Глад је најбољи сос.

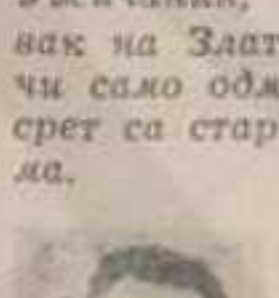
Мала анкета на нашим улицама

КАКО СТЕ ПРОВЕЛИ ГОДИШЊИ ОДМОР?

★ БРАНИСЛАВ ЛУКОВИЋ, радник:

— Свој овогодишњи одмор проводио сам поручком од три члана у Краљеву, на Ибру. Нисам могао са породицом да одем ван града, јер су моја прилања у просеку око 50.000 старих динара, а двоје деце и сам на школовању. Тако сам проводио и прошле годишње одморе. Жао ми је што не могу већ годинама да одведем жену и децу на страну. Ипак, за дваљуну синдикалној подрежници, која ми је платила лечење и дала чепарац 15.000 старих динара, провео сам две недеље на мору.

★ МИЛОШ АНЂЕЛКОВИЋ, железнички службеник:

— Свој годишњи одмор искористио сам још у марту месецу. Велики део слободног времена одузела ми је поправка куће, тако да о неколико правих годишњем одмору не може бити ни говора. Надам се да ће дође године ситуација бити са свим другачија.

★ ВЕРИЦА СИМОВИЋ, ученица:

— Управо сам се вратила са летовања! Била сам на мору, у Реснику код Сплита, са краљевачким извиђачима. Провео сам тамо двадесетак безбрижних дана купајући се и не мислећи ништа, осим на забаву. Било је дивно!

Т. Бркић

★ РАДИША РАДОВАНОВИЋ, водник ЈНА:

— Петнаест дача свој одмора провео сам на Златибору, са својом породицом. Сваке године одлазим тамо, с обзиром да ми клима те планине веома прија. Најчешће сам

ЗАНИМЉИВОСТИ ИЗ НАУКЕ И ТЕХНИКЕ

Јединствен хируршки метод за уши које цуре

Двојица хирурга пошло је за руком да постигну успех у лечењу хроничног цурења ушију — то су Френсис Макгакин, шеф одељења за уво, нос и грло Краљевске Викторијине болнице у Њукаслу на Тајни и преминули др Луј Верховен из Антверпа, који је на несрећу ускоро умро пошто је основни рад био завршен.

Метод који су хирурзи развили састојао се из уклањања масти и мртве коже из ушног канала. Лекарни су утврдили да је у 75 одсто случајева приликом лечења на овај начин, постигнута пуна контрола над болешћу. Тиме је уклоњена потреба прибегавања јединој великој операцији, метод који се употребљавао у прошлости и који у многим случајевима није успео да донесе побољшање.

Доводи до постепене глувоће, било проузроковано неком акутном болешћу. Френсис Макгакин и др Верховен су утврдили да је оболеле често почињало без икакве акутне болести или чак и без неке неадекватности и да је често болест која се крила у овом стању остајала неоткривена све док се не би појавила глувоћа или нека друга озбиљна болест, као менингитис или тровање крви.

Изучавање хроничног цурења ува, које је захтевало преглед хиљаде болесника између 1950. и 1962. године показало је да се одликује, које је проузроковао знатно оштећење ува, може спонтано залечити и да је природно често опорављала или ограничавала оштећење тако да број да се слух буквално врати на нормалан. Микроскопски преглед болесника са хроничним цурењем ува открио је нагомилана мас-

ти и мртве коже у ушном каналу, које услед неког поремећаја у механизму за нормално чишћење, нису биле уклоњене, уво је у већини случајева престало да цури, залечило се и слух је на тај начин или сачуван или чак и побољшан.

Нови метод се користи јединим оперативним микроскопом ради прегледа ува и масти и мртва кожа се па жљиво исцавају помоћу врло финих инструмената. Цео поступак, укључујући и преглед, обично траје око осам минута, а како је безболан, никаква анестезија није потребна. Метод се показао тако успешан, да су излечени чак и они одрасли људи који су болест имали још од детињства. Оперативни метод је сада стандардни метод који се употребљава код лечења хроничног цурења ува у Краљевској Викторијиној болници.

КУЛТУРА - РАДНИЦИМА У КУЛТУРИ

Редакција нашег листа недавно је по први пут покренула анкету о проблемима културног рада и стваралаштва у Краљеву и краљевачкој општини. После извода из излагања председника Скупштине општине Краљева мр Миодрага Јанића о неким проблемима финансирања и даљег развоја културе, затим извода из дискусије одборника са треће посебне седнице Већа друштвених служби, анкету смо завршили изјавама наших радника људи са села и из града, друштвено-политичких радника и руководилаца културних установа и организација. Свим анектираним грађанима Редакција нашег листа свога пута се најтоплије захваљује на љубазној сарадњи.

Циљ наше анкете био је да изнесемо што више различитих мишљења о стању, проблема и перспективама културног рада и стваралаштва у Краљеву и по селима краљевачке општине. Утолико пре, јер у овој етапи развитка нашег социјалистичког друштва, више него ма када раније, наука, образовање и култура постају саставни део производних снага и це докупне друштвене репродукције. И свакако не само то. Они су све више и један од битних чиниоца даљег развоја и усавршавања нашег самоуправног система и формирања радног човека као свестране и слободне личности. Ако узмемо још у обзир да је културно стваралаштво нераздвојни део друштве

И они имају своје мишљење о култури

не репродукције, затим да учествује у резултатима прогреса и да представља и непо средну производњу материјалних добара, онда је свакако његово место од прворазредног друштвено-политичког значаја у нашем самоуправном систему. То су, између осталог, били основни разлози ради којих смо и покренули нашу анкету о проблемима културног рада и стваралаштва у Краљеву и краљевачкој општини.

Проблеми културе, које је око 30 грађана истакао у нашој анкети, указивали су, поред развоја културе и културног стваралаштва и рада, да постоји још низ нерешених тешкоћа материјалне, програмске, кадровске, организационе и финансијске природе, чије је решавање условљено у наш целокупни друштвено-економски систем. Ради тога култура постаје све више интегрални део нашег друштвеног живота и развоја уопште. Зато и није ни каква чудна ствар да културни рад и стваралаштво у последње време налази у извесном застојању за кретањем нашег друштва, нарочито у развијању самоуправног односа и демократске праксе у областима културних делатности. Овај проблем, а још мање предлози за његово решавање, једва да су и поменути у нашој анкети. Нарочито од стране оних који су били најпозванији да пра

у спровођењу мера реформе појавило се низ проблема у културном руковођењу, раду и стваралаштву. Као један од основних проблема, који се у последње време све више појављује, представља свакако систем расподеле средстава између друштвене заједнице и културне делатности. Ради тога положај културе и наш однос према њој не би могли више да се своде на то да се за потребе културе «даје» или «дотира» околико средстава, без обзира на то ко та средства «даје» општина, радна заједница или друштвено-политичка организација. Средства за културу остварују данас сам људи као произвођачи «целокупног друштвеног производа», а самоуправни органи треба само да их усмеравају ради напретка друштвене заједнице и заједничких друштвених интереса. Међутим, односи између свих делатности и корисника културе често доводе до јењавања културног рада и стваралаштва због смањења опште и инвестиционе потрошње, јер се смањују средства или задржавају на старим нивоима за културне делатности.

Ради даљег усмеравања културног рада и стваралаштва и решавања њених проблема већина анкетираних наших грађана упућивала је на потребу преиспитивања рада културних установа и организација, да би убудуће престала толика пребацивања, приговори и критике о несхватану или неразумевашу рада у култури. На овај начин стварају се два непотребна фронта и непотребне дилеме у нашем дру

штву, који се огледају у односима: политика — култура, култура — привреда или спорт — култура. У свему овоме могли бисмо пре у културном раду, стваралаштву и руковођењу да истичемо бирократско-конзервативне тенденције на једној страни, и прогресивне снаге и тенденције на другој страни, и у политици, и у привреди, и у култури и у спорту.

Наша анкета је најзад и такла, а то смо највише и желели, какву улогу и значај представља културно стваралаштво и рад у Краљеву и краљевачкој општини у животу и раду нашег радног човека. Поводом тога поставили бисмо са своје стране само два питања:

У ком су степену до сада испуњавали своју улогу културне установе и организације и радници у области културе и колико су од користи за нашу друштвену заједницу и њеног радног човека?

Какве су делатности до сада обављали или би убудуће требало да обављају и да ли је и колика бида корист од културног рада, стваралаштва и руковођења по садржају, обиму квалитету у складу са стварним потребама наше друштвене заједнице?

Одговоре на ова питања, која су с правом истакли наши радни људи у недавно спроведеној анкети, требало би што пре да дају првенствено радници и ствараоци у култури. Уколико би што пре да тога дошло, утолико би и већа корист била од наше анкете о проблемима културног рада и стваралаштва у Краљеву и краљевачкој општини.

М.

Туристичке манифестације

У ГУЧИ 2. И 3. СЕПТЕМБРА СЕДМИ ДРАГАЧЕВСКИ САБОР СЕОСКИХ ТРУБАЧА

★ Најављен долазак сеоских трубача из НР Бугарске и СР Хрватске

Седми традиционални Драгачевски сабор сеоских трубача одржаће се и ове године у Гучи 2. и 3. септембра. Организатори ове несумњиво највеће туристичке мани

Прошлогодишња «Драгачевска свадба»

фестације у нашој Републици већ увелико завршавају последње припреме за овогодишње такмичење сеоских трубача и дочек око 50.000 гостију. На овогодишњем Драгачевском сабору очекује се долазак око двадесетак сеоских трубачких оркестара. Свој долазак најавили су и два оркестра сеоских трубача из НР Бугарске и Социјалистичке Републике Хрватске.

Овогодишње седмо по реду такмичење сеоских трубача у Гучи оцењиваће и овога пута стручни жири састављен од еминентних музичких стручњака из Београда. Исто тако и на овом Драгачевском сабору прогласиће се овогодишња прва труба Србије и изабраће се

три најбоља трубачка оркестра којима ће бити додељене награде у новцу и поклонима. Стручни жири прогласиће, такође, најбоље одсвираног марш, народну

песму и коло. Жири публике, који ће бити састављен од посетилаца овогодишњег Сабора, прогласиће и овога пута прву трубу публике коме ће бити додељено национално одело драгачевског краја, као меморијална награда бившег професора Музичке академије у Београду покојног Миодрага Васиљевића. За најбоље трубаче и трубачке оркестре награде ће и ове године доделити београдски листови «Вечерње новости» и «Илустрована политика», затим загребачки «Вјесник у сриједу», «Чачански глас» и «Чачански глас». Вероватно Редакција «Ибарских новости», као и организатори такмичења и неке радне организације.

М.

Стипендисти и обавезе

ЧИЈИ ЈЕ ПЕДАГОГ

ПАВЛЕ МИЛОСАВЉЕВИЋ?

Крајем 1963. године Павле Милосављевић из Краљева уписао се на студије — Филозовски факултет у Београду, група за педагогију. За ужу специјалност узео је питање васпитно-образовног процеса, организацију, реалитети и програмирање образовања. Студије је Милосављевић завршио у рекордном року. Дипломски испит је дао још у марту месецу ове године. Просек оцена на факултету износио је овом вредном студенту 8,70. То је једна од највећих оцена мале групе дипломираних педагога почетком ове године.

Охрабрен овим успехом Милосављевић је брзо похитао у Краљево у жељи да се јави Среској скупштини чији је он био стипендиста и са којом је имао уговор о складу радног односа. Истовремено је хтео да види разлоге зашто му у последње време није слата стипендија, управо, зашто није добио 173.000 старих динара.

У Краљеву је наишао на право изненађење, Милосављевићу је речено да је Срес

ка скупштина расформирана да постоји комисија за ликвидацију чије чланове треба да пронађе и са њима расправи своја права и обавезе. Дипломираном педагогу није преостало ништа друго већ да иде од једног до другог члана Комисије. Сви су му они рекли да ће се његово питање у потпуности решити; исплатиће му се стипендија, а и обавезе за ступање у радни однос су пренете на надлежност других који су дужни да то реализују. Узгредно је Милосављевићу речено да се обрати Републичком секретаријату за финансије ради исплате стипендије.

— Вратио сам се у Београд и свратио у Републички секретаријат, прича Милосављевић. У Секретаријату су ми дали сва моја документа и рекли да се поново јавим Комисији за ликвидацију у Краљеву којој је наложено да ми исплати стипендију и да разговара са Општинском скупштином да ме прими у радни однос.

Сви напори да се реше питања дипломираног педагога били су узалудни. Шетње од Комисије за ликвидацију

до Републике биле су свакодневне. Испало је да о обавезама према једном студенту више нико не води рачуна. Је диоствено, свако је говорио да се његов случај мора решити, али се није знало ко је тај ко треба да оконча ствар.

— И што је најтеже, сада и да могу сам да најдем посао људи не смеју да ме приме. Неке институције би ме примиле на посао, али не смеју да то чине јер сам био «туђи» стипендиста, па постоји боја за да би стипендију треба ло враћати или пак водити

спор око тога да ли је могуће младог педагога задржати у радном односу у установи која га није стипендијала.

Практично, педагог Милосављевић који је на Филозовском факултету завршио једну од данас најтраженијих група педагога — андрагога не може да нађе посао због тога што не зна коме је он сада обавезан, односно, ко има право да га прими у радни однос.

Д. Ц.

Није само тешко доћи до дипломе

Краљевачке новости

ДОБИЛИ СИЏА

Миљана, домаћица и Љубиша Вујовић, земљорадник; Радосија, домаћица и Добримир Пајовић, земљорадник; Милена, домаћица и Властимир Вученовић, радник; Миланка, домаћица и Миломир Стефановић, земљорадник; Вукосава, службеник и Борисав Белошевић, техничар; Јозефина, домаћица и Славко Ивановић, радник; Милоздравка, домаћица и Широ Којић, радник; Божимирка, домаћица и Мирољуб Радичевић, земљорадник; Ружа, домаћица и Радојко Новаковић, радник; Вера, радница и Миодраг Грачанац, радник; Живадинка, службеник и Љубиша Вукојевић, службеник; Миланка, домаћица и Мирослав Вулетовић, молер; Олга, домаћица и Мирослав Јовановић, радник; Радосава, радница и Живота Благојевић, молер; Драгана, домаћица и Витомир Туфегчић, радник; Милева, домаћица и Милун Богојевић, радник;

ДОБИЛИ ДВА СИНА:

Обрадинка, домаћица и Миодраг Алексић, радник.

СКЛОПИЛИ БРАК

Станислава Јовановић, службеник и Радоје Јаковљевић, радник; Десанка Станишић, домаћица и Милић Илић, радник.

ДОБИЛИ ЋЕРКУ

Милка, домаћица и Милоје Трзић, радник; Јелица, домаћица и Тихомир Милашиновић, радник; Ната, домаћица и Миломир Чолаковић, радник; Милованка, домаћица и Момир Здравковић, земљорадник; Иванка, домаћица и Славиша Васиљевић, земљорадник; Милунка, домаћица и Александар Танасковић, радник; Радмила, домаћица и Милић Богдановић, радник; Олга, домаћица и Мирослав Старчевић, радник; Надежда, радница и Томислав Коцић, радник.

УМРАИ

Мирко Гајић, шофер, рођен 1937. године; Перунка Обрадовић, домаћица, рођена 1911. године; Милутин Ђорђевић, хемичар, рођен 1941. године; Стојан Попадић, земљорадник, рођен 1901. године.

КОНКУРСНА КОМИСИЈА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ — ВИТАНОВАЦ

расписује поновни **КОНКУРС**

За попупу следећих радних места, и то:

1. НАСТАВНИКА за математику и физiku — — 2
2. НАСТАВНИКА за ликовно и музичко васпитање 1

У С Л О В И :

— под редним бројем 1 ВПШ одговарајућа група или одговарајући факултет.

— под редним бројем 2 наставник или стручни учитељ одговарајуће групе.

Плата по Правилнику о расподели личних доходака.

Пријаве са потпуним документима подносе се Савету Основне школе — Витановац у року од десет дана од дана објављивања конкурса.

Непотпуна документа неће се узимати у разматрање.

Радни однос се заснива од 1. септембра 1967. године.

Вињета

ХУМОРЕСКА

Феликс Дорецки (Пољска):

Кад се селе птице

Приближило се време када се птице селе. Ове године роде из околних села почеле су да се сакупљају на влажним пољима прилично рано. Биле су забринуте предстојећим путовањем и ватрено су претресале то питање. Тако се узбуђено гракање ширало до села.

Због тога је код нас и дошла специјална комисија.

— Шта се то код вас чује? — упита представник министарства.

— Ништа нарочито, само се роде спремају за селидбу — одговори Мизерак.

— А месни савет дали се побрину о нужној организацији прелета?

— Не... не...

— Неправилно. Летење — то је озбиљан проблем, стихија ту није допустива — рече представник.

— До сада су се код нас селиле све птице, а нужно је сеобу птица организovati тако да оду само најбоље. И код нас има таквих. Треба их само издвојити из целог јата.

Реч по реч и разговор је примио озбиљан карак

тер. Било је потребно проверити Јасека, јединствене роде из нашега села. Он није био удовац, није разведен, живео је у сушности за пшеницу Војташека. И био је љубимац свих — летео је по селу, завиривао у куће — узимао хлеб из руку.

Саветовање се морало прекинути, зато што смо видели како по средњим улицама Јасек Мизерак отвори врата.

— Јасек, Јасек, дођи овамо!

Роде стаде, искриви главу и пажљиво погледа Мизерака.

— Хајде, глупане, дају ти хлеба.

Само после тог обећања роде дагао пође према згради Савета и поверљиво уђе на врата.

Мизерак одмах окрену кључ у брави. Чланови комисије зашустали су хартијама.

— Колико је жаба ухватио?

— 138 — извести референт савета Плисак.

— Зашто тако мало за целу сезону?

Јасек који је до тада стајао мирно, пребаци се с ноге на ногу и загркта.

— Хладно лево, било је мало жаба — објасни Плисак.

— Не позивајте се на објективне узроке — напав је Јасека један од чланова комисије.

— Могао је да лети и на суседна поља, а не да све време врти по селу — рече представник.

— Ја нисам лењ, устајао сам у праскозорје.

— Зато си и рано легао.

— Јасек као да се жалостиво. Стао је на једну ногу и ставио каун испод крила.

— То је лења птица и не заслужује никакве привилегије — закључно је председник комисије. Сви редом потписали су протокол.

Одједном смо чули иза прозора ударање. Роде су звале свога сабрата на далеки пут. Јасек оживе и упуте се према вратима.

— Никуда не летите! — категорички рече Мизерак.

Уместо Јасека полете представник министарства.

Превела:
Веселинка Рачић

МАЛИ ОГЛАСИ

- * ПРОДАЈУ се два мања стана, један одмах усељив, Краљево, Цара Душана 6.
- * ПРОДАЈЕМ пословну просторију у улици Мире Чукулића 26 (локал у коме ради Љуба Димитријевић кројач). За обавештења обратити се Боривоју Ракићу улица Мире Чукулића број 28 или на телефон број 21-926.
- * ПРОДАЈЕМ кућу са намештајем, плац 90 ари под воћем, врло повољно за мању породицу. Кућа се налази у селу Качулицама — Горичани. Заинтересовани могу се обратити на Платић Ранка Основна школа Качулице.
- * ПРОДАЈЕМ фото-лабораторију под «Магифокс». Гацпар Младен Кириче ва 94/3 — Краљево.
- * ПРОДАЈЕМ усељиву кућу, 5 ари плаца, са водом у дворишту. Цена солидна у Кованлуку, Војводица Будимир.
- * ПРОДАЈЕМ кућу са 5 ари плаца у новом насељу Чибуквац код Краљево. Милутиновић Владан, Грдица (код школе).
- * ПРОДАЈЕМ усељиву кућу — два двособна стана, може и појединачно. Хероја Маричића 61 — Краљево, Ивковић.
- * ПРОДАЈЕМ ХАНОМАГ носивост 2 тоне у исправном стању. Војовић Миша, Цара Душана 45 — Краљево.
- * ПРОДАЈЕМ по врло повољним условима кућу одмах усељиву 60 квадратних метара. — Краљево, Војводе Степе 2.
- * ПРОДАЈЕМ «Опел-Рекорд» 1964. год. 1700 куб., одлично очуван. Цена по вољња, Миловановић Никола, Чукојевац.
- * ПРОДАЈЕМ хитно усељиву кућу. Улица 16. Октобар 5. — Краљево.
- * ПРОДАЈЕМ двособну кућу, Октобарских жртва 5 — Краљево, Пројовић.
- * ПРОДАЈЕМ «Фиџу 750», Октобарских жртва 5 — Краљево, Пројовић.
- * ОГЛАШАВАМ неважећом дипломом о завршеном испиту Гимназије из дато 1965. године у Краљевоу на име Радмило Ђировић.
- * ОГЛАШАВАМ неважећом сведочанство прве године Економске школе из дато 1964. године у Краљевоу на име Емилија Бабић.
- * ОГЛАШАВАМ неважећом сведочанство првог разреда Шумарске школе из дато 1963. у Краљевоу на име Петар Домић.

У САГЛАСНОСТИ СА ШКОЛАМА II СТУП ЊА ЗАЈЕДНИЦА ОБРАЗОВАЊА ОПШТИНЕ КРАЉЕВО

Расписује

Вакнадни конкурсе

За пријем ученика у I разред, и то:

- Гимназија 23 ученика,
- Техничка школа (хемијски одсек) 10 ученика
- Индустриска школа 78 ученика
- Економска школа 86 ученика
- Шумарска школа 82 ученика
- Школа ученика у привреди 80 ученика
- Школски трговински центар 140 ученика

Пријаве са документима (сведочанство VIII и VII р. и родни-лист) се поднесе школама од 21. до 25. августа.

Пријемни испити се полажу из писменог и теста из српскохрватског језика и теста из математике 28. 29. и 30. августа.

Влијка обавештења ће се истаћи на објавама школе.

ОГЛАС

Угоститељско предузеће «Београд» из Врњачке Бане врши продају теретног возила «ДОЦ» у исправном стању.

Продаја ће се вршити јавним надметањем дана 26. августа 1967. године, почев од 8 часова на Економату предузећа.

Право учешћа на лиценцији имају првенствено правна, а затим физичка лица.

Представници заинтересованих купаца на дан продаје морају са собом понети барирани чек и овлашћење за учествовање на лиценцији.

ШТЕДИТЕ КОД БАНКЕ

Удружена кредитна банка — Краљево и њена експозитура — Рашка

организују III коло робне лутрије за орочене и неорочене штедне улоге у вредности од 5.500.000 старих динара.

ЗГОДИЦИ ЛУТРИЈЕ:

- путничка кола «Застава» 750;
- мали трактор за индивидуалне пољопривреднике;
- телевизор «РР», 2 комада; и
- других око 280 робних згодитака, по избору добитника, поје динарне вредности 7 — 150.000 старих динара.

— раније орочени штедни улози (пре 25. октобра 1966. године) учествују у III колу лутрије под условом да им рок орочавања не истиче до краја 1967. године, у противном да би учествовали у лутрији потребно је да рок орочене улогу продуже најмање још за 13 месеци.

* ИЗВЛАЧЕЊЕ лутрије обавиће се у просторијама Банке на дан 30. новембра 1967. године са почетком у 10 часова, приступ слободан.

* Наша Банка спада у

— 60 месеци 8,0 одсто — за орочене улоге на 61 и више месеци 8,5 одсто.

* Овако повољно условне штедне треба одмах користити и новац који чувате код куће или штедите под неповољнијим условима код других банака или пошта, што пре уложите на штедну књижицу код ове Банке, користећи услове за већу камату и право на учешће у лутријској штедњи.

* ПРЕМА ПОСТИГНУТОМ СПОРАЗУМУ са Предузећем ППТ-а — Краљево, почев од 1 маја 1967. године све пословне јединице овог предузећа радиле у име и за рачун Удружене кредитне банке Краљево на прикупљању и исплати штедних улога и њиховом орочавању, АЛИ ИСКЉУЧИВО ПРЕКО ШТЕДНИХ КЊИЖИЦА ИЗДАЊА УДРУЖЕНЕ КРЕДИТНЕ БАНКЕ — КРАЉЕВО.

* КАД УЛАЗЕТЕ НОВАЦ КОД ПОШТЕ ТРАЖИТЕ ИСКЉУЧИВО ШТЕДНУ КЊИЖИЦУ УДРУЖЕНЕ КРЕДИТНЕ БАНКЕ — КРАЉЕВО.

* Улози на штедњи су сигурни — неповредиви и тајни, за улоге јамчи држава, а ослобођени су такса, пореза и осталих трошкова.

* ШТЕДИТЕ И СВОЈУ УШТЕЂЕВИНУ УЛАЗИТЕ НА ЧУВАЊЕ И УКАМАВЕЊЕ КОД УДРУЖЕНЕ КРЕДИТНЕ БАНКЕ — КРАЉЕВО И ЊЕНЕ ЕКСПОЗИТУРЕ — РАШКА.

* ШТЕДИТЕ И СВОЈУ УШТЕЂЕВИНУ УЛАЗИТЕ НА ЧУВАЊЕ И УКАМАВЕЊЕ КОД УДРУЖЕНЕ КРЕДИТНЕ БАНКЕ — КРАЉЕВО И ЊЕНЕ ЕКСПОЗИТУРЕ — РАШКА.

УЧЕШЋЕ У ЛУТРИЈИ:

* Штедише стичу право на учешће III колу лутрије под следећим условима:

- на сваких 100.000 старих динара орочених на 13 — 18 месеци, односно 50.000 старих динара на 19 и више месеци или неорочен улог од 400.000 старих динара (минимални салдо у периоду од 30. априла до 31. октобра 1967. године), добија се бесплатно по 1 лутријски лоз-број;

ред мањег броја банака и пошта које на штедне улоге плаћају тако високу каматну стопу и премирају штедњу путем робне лутрије.

КАМАТНА ТАБЛИЦА БАНКЕ:

- за неорочене штедне улоге (штедња по виђању) 6,0 одсто;
- за орочене улоге 13 — 23 месеца 7,0 одсто;
- за орочене улоге 24 — 35 месеци 7,5 одсто;
- за орочене улоге 36

Пријатељски фудбалски сусрет у Титовом Ужицу

СЛОБОДА — СЛОГА 1:1 (0:1)

★ После неуспеха у сусрету са Трепчом, нерешен резултат у Ужицу значи охрабрење

Када је прошле недеље краљевачка Слога изгубила утакмицу у сусрету са Трепчом из Косовске Митровице симпатизери «белих» су се замислили за судбину својих љубимаца у наступајућој првенственој сезони. Стекао се утисак да екипа није спремна за тешке окршаје, да у екипи шкрипи баш оно од чега углавном зависи исход сусрета. Одбрана је знатно подбацила, а и навала није блистала. У Титовом Ужицу у сусрету са екипом која је прошле године била на челној лествици у источној групи Друге савезне лиге, тим «белих» је играо као препорођен. Извојеван је нерешен резултат на страни, а то свакако значи велико охрабрење и успех.

Што се тиче саме утакмице она је одиграна у врло живом темпу. Почетак је припао Краљевчанима. Стекао се утисак да је краљевачка екипа физички — кондиционо спремнија и уигранија од ужичке екипе која је играла нервозно и разтрзано. Преи муштво «белих» уродило је плодом у 40. минуту првог полувремена када је десни бек Слободе сам убацио лопту у сопствену мрежу у моменту када је била безизлазна ситуација за домаћу екипу.

Наставак утакмице означен је као игра двеју равноправних ривала у којој је било подједнако шансе за постицање голова. У 60. минуту из једне безопасне ситуације на падач Слободе Радивојевић је постигао изједначајући гол. Слога и овог пута није играла у свом стандардном са ставау. Утакмица је завршена са резултатом 1:1.

Тим Слоге играо је у следећем саставу: Јакић, Чичић, Соро, Милошевић, Рајачић, Митић, Јанковић, Рањеловић, Поповић, Вукчевић, Илић, Спасојевић.

ВЕСТИ ИЗ СЛОГЕ

ДАНАС ПЛЕНУМ СЛОГЕ

На последњој седници Савета играча предложено је, поред осталог, да се бира нова управа краљевачког друголигаша. Овај избор ће се извршити данас на пленуму фудбалског тима «Слога».

ПОВЕЋАНЕ ЦЕНЕ УЛАЗНИЦЕ

Управа фудбалског клуба «Слога» донела је на свом последњем састанку одлуку о повећању цена улазница за првенствене су-

срете који ће се играти у наступајућој сезони. Ова одлука је дошла не зато што ће симпатизери Слоге гледати своје љубимце ове године као друголигаше већ зато што се Слога налази у веома тешкој финансијској ситуацији. Повећање цена улазница зато треба схватити као помоћ клубу који нема начина да другим путем прибави средства.

УВЕРЕНИ СМО ДА ЋЕ СТАРТ БИТИ ДОБАР

Председник клуба «Слога» о изгледима «белих» у друштву друголигаша

Пред утакмицу са «Спартак» из Суботице упитали смо председника ФК «Слога» Миодрага Поповића шта очекује од првог сусрета у

новом друштву. Он нам је кратко одговорио: Са пуно резерви улазимо у такмичење али смо уверени да ће старт бити добар иако имамо још у почетку тешке противнике. Спартака уобрајамо међу најтеже. То ипак не значи да очекујемо пораз. Али од утакмице у Суботици много очекујемо. Она ће нам бити подстрек за сусрет са Радничким из Крагујевца који ће се одржати у Краљеву и сусрете са Приштином и Пољедом на страни.

На питање како је тим «Слоге» припремљен за почетак Поповић нам је рекао да је цела екипа кондиционо спремна, да није још довољно уиграна али да је то могуће и добро јер ће се у екипу укључивати само они који по кажу највише залагања и смисла за колективну игру.

БИЦИКЛИЗАМ

„ТРКА“ ДРУЖБА - ПРИЈАТЕЉСТВО СТАРТУЈЕ 10. СЕПТЕМБРА

Коначно је на састанку који је одржан у Нишу прошле недеље, одлучено да међународна бициклистичка трка «Дружба — пријатељство» почне десетог септембра. До сада се пријавило 70 возача из Бугарске и Југославије. Краљево се прихватило организације по четка ових трка, јер ће старт бити у Краљеву, а Краљевчани ће имати своју екипу од шест чланова.

ЈУНИОРИ БК «МЕТАЛАЦ» ЕКИПНИ ПОВЕДНИЦИ ТРЕЋЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ ТРКЕ КУПА СРБИЈЕ

У Крагујевцу је одржана трећа бициклистичка трка у оквиру такмичења за овогодишњи куп Србије у бициклизму. Јуниори «Металца» су екипни победници, а Радош Чубрић је у појединачном генералном пласману први. Од осталих краљевачких бициклиста најбоље се пласирао бициклиста Јелић.

Јуниори су возил на релацији дугој осамдесет километара — Крагујевац — Топола — Крагујевац, а сениори на стази дугој 125 километара — Крагујевац — Младеновац — Крагујевац. Победа у купу Србије још је један велики успех краљевачких бициклиста.

НОВИ ПАЗАР — ЈАВОР (ИВАЊИЦА) 4:2

У оквиру припрема за почетак првенства Јужне групе Српске лиге фудбалери Новог Пазара су на свом терену у четвртак победили

екипу Јавора из Ивањице. Голове за Нови Пазар постигли су Иковић и Митић, а за Јавор центарфор гостујуће екипе, Судно је Асим Никшић из Новог Пазара.

ТРИ КОРНЕРА — ПЕНАЛ У РАШКИ

Удружење студената и средњошколаца из Рашке организовало је у Рашки прошле недеље ногометни турнир — Три корнера — пенал. На турниру је учествовало 17 екипа. Победник је екипа Аце Јеленковића, управо екипа која је победила и на Копачичким јуцким играма. Занимљиво је да је на овом такмичењу одиграно пет ноћних утакмица што је посебно привукло пажњу Рашчана.

ЛОВ И РИБОЛОВ

РИБА СЕ У ИБРУ ХВАТА И МРЕЖОМ

У последње време риболовци — дивљи, па чак и они са дозволама, а нарочито у време када је Ибар мутан, хватају рибу помоћу мреже. Организују се чак и ноћна дежурства и покушава се на сваки начин доћи до рибарског плена који је у основи незаконит и неспортски. Оваквих појава има највише у околини Жиче и Матарушке Бање. Добро би било да неко предузме одговарајуће мере против ових рибара који нагло умањују фонд риба у рекама.

НАГРАДЕ ЗА УНИШТЕЊЕ ШТЕТОЧИНА

Ловачко друштво «Партизан» из Краљева увело је награде за уништење штеточина и опасне дивљачи. Награда се даје за вука 200 нових динара, за лисицу 10, дивљу мачку 20, пса скитницу пет, мачку скитницу два, а за јаја пернатих штеточина по комаду десет нових пара. Оваква дивљач — штеточина може се ловити преко целе године. Као доказ за уловљену штеточину признаје се неопштењено крзно, а за пернате штеточине горњи део кљуна, за лисице, мачке и псе скитнице — реп.

Олимпијски базен у Новом Пазару

НОВИ ПАЗАР

Пливачки базен али не и пливачки клуб

Пре нешто мање од десет година Новопазарци су саградили велики пливачки олимпијски базен у најлепшем делу града, поред саме реке Рашке. Очекивало се да ће се одмах у овом највећем саграђеном месту формирати и пливачки клуб па чак и пливачка школа и да ће базен служити за организовање и такмичења ужег и ширег значаја. Од свега овога догодило се то да се за кратко време оснује пливачки клуб, да се организује једно такмичење у пливању на Санџачким играма, а након тога не стало је свега. На овом базену нема пливачког спорта, нити више постоји пливачки клуб. Базен служи као купалиште на коме се, углавном, окупљају деца и купачи који у великом броју случајева и не знају да пливају. Добро би било да и питање поновног оснивања пливачког клуба и оживљавања пливачког спорта у Новом Пазару буде предмет разматрања спортских форума у Новом Пазару.

Екипа је, бар према првим утакмицама, неспремна за почетак првенства.

Сутра (у петак) у Краљеву Седница Управног одбора фудбалског подсавеза Краљево

Осамнаестог августа ће се у Краљеву одржати седница Управног одбора Фудбалског подсавеза Краљево на којој ће се анализирати протекли рад у такмичарској 1966/67. години као и извршити сврставање клубова у поједине разреде према њиховом пласману из претходне такмичарске године. На овом састанку ће се донети и нов календар такмичења и извршити жребање. Поред овога,

на састанку ће се продискутовати (а и донети нове одлуке) у вези измена и допуна такмичарских пропозиција.

Пошто се ради о врло важним питањима потребно би било да на овај састанак дођу председници свих клубова и то они који су овлашћени да дају одређена овлашћења у име својих клубова и примају обавезе.

И БОРАЦ ПОЛОЖИО ОРУЖЈЕ

Нови Пазар — Борац (Чачак) 1:0 (1:0)

У недељу је тим Новог Пазара на свом терену пред око две хиљаде гледалаца, савладао друголигашку екипу из Чачка са резултатом 1:0. Гол за домаћу екипу постигао је Никшић у 14. минуту првог полувремена.

Играло се на градском стадиону по лепом и сунчаном

Екипа Новог Пазара

У наступајућој такмичарској сезони

Такмичење подмладака на нивоу подсавеза

Напори Подсавеза Краљево да се смање материјални издаци у такмичењу младих фудбалера

Фудбалски подсавез Краљево ће ове године покушати да организује такмичење подмлатка фудбалских клубова са целог подручја Подсавеза у једној такмичарској групи. У ову групу би требало да се укључе и подмладак краљевачког друголигаша «Слога», републичког представника Новог Па-

зара као и «Слоге» из Сјенице. Да би био што већи број клубова Подсавез је омогућио да се у ову групу такмичара могу уписати и други омладински клубови — средњошколски и остали. У том смислу се и очекује њихово пријављивање за које је одређен, последњи рок десетог септембар.

Циљ организовања оваквог такмичења је смањење материјалних трошкова у такмичењу младих фудбалера са подручја овог Подсавеза.

САСТАНАК СА КЛУБОВИМА — ЧЛАНОВИМА ПОДСАВЕЗНЕ ЛИГЕ

У Краљеву ће се 20 августа одржати састанак са клубовима — члановима Подсавезне лиге Краљево — првог и другог разреда. На састанку ће се извршити сврставање клубова у поједине разреде према њиховом пласману из претходне такмичарске године као и размотрити неке нове одлуке Управног одбора Фудбалског подсавеза Краљево.

Радош Чубрић са екипом на овогодишњем куп-такмичењу у Крагујевцу

Како је настао назив „Кохимар“

(КУБАНСКА БАЈКА)

Ово је прича о томе како је плажа Кохимар добила свој назив.

Једном се неки васели цр нац заједно са својим пријатељем Галисијцем упутио у шетњу у околини Хаваине. После извесног времена средли су познаника Галисијца. Наставили су даље утрото и убрзо стигли до места које се данас зове плажа Кохимар.

Кохимар.

И док су шетали по плажи Галисијца је одједном пало на памет да покаже како добро плива.

— Слушај — вели од цршцу — хајде да се окупамо, да запливамо мало, а?

— Са задовољством. Неће нам сметати ако се још једном искупамо!

— Хајдмо, онда! — узвик-

нуо је Галисијца.

За трен ока су се скинули и запливали.

— Погледај тамо — показао је црнац на цветић који је растао на стрмој стени високо над морем. — Хајде скочи са оне стене и откини у лету онај красуљак! Хоћеш ли?

Галисијца се сложио. Ус-

пузао се на стену, скочио и у лету откинуо цветић.

— Браво! Браво! — повикали су пријатељи.

Зачас се око њих окупио народ и црнац је испричао о подвигу Галисијца.

— Ма то није могуће! — посумњао је неко.

— Е па, хајде, пријатељу, покажи овим људима своју вештину! — узвикнуо је уверени црнац.

Галисијца се сагласно и красуљак су поставили на старо место.

Пред очима окупљеног народа Галисијца је опет скочио, али овог пута безуспешно: када је покушао да ухвати цветић, рука му се оклизнула и он је из све снаге плуснуо у воду. Над морем су се подигли високи млазеви воде.

Црнац је са стене довикнуо Галисијцу:

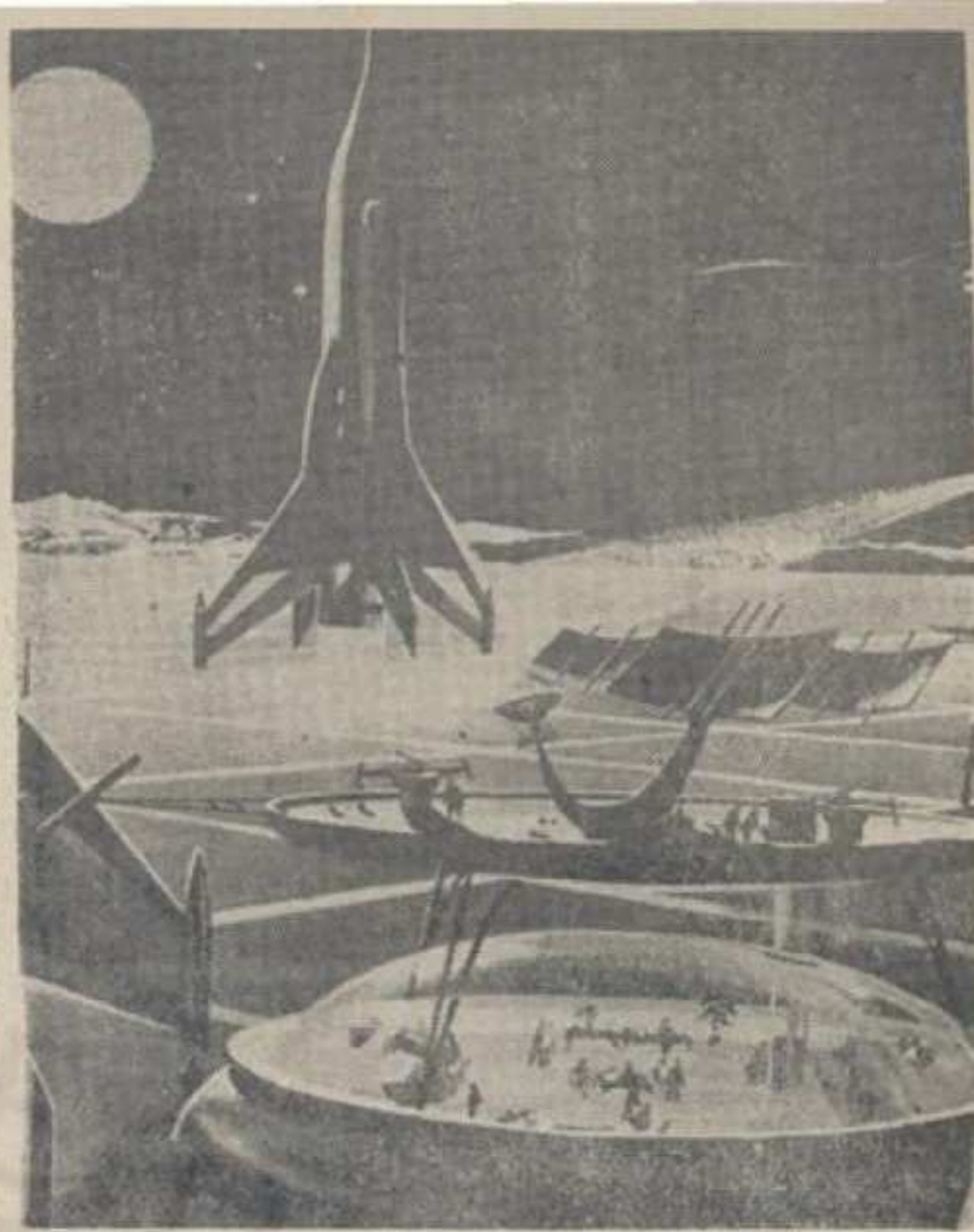
— Ухватио си га, пријатељу?

А он је, загрцавајући се, одговорио:

— Ухва... ухва... Ухватио сам море, ђаво га однео!

После тог чудног догађаја, плажу су и почели да зову Кохимар — Ухватио море.

Превод: Р. М.

Између стварности и маште

Цртица

Несјоразум

Мали Пештерац Денко дошао је у Краљево да се мало одмори код својих рођака и да се упозна са малишанима из зграде у којој његови рођаци станују.

И тако, после неколико дана Денко је упознао цео град. Сазнао је шта се у којој продавници може купити, а постао је и главни снабдевач новина својих рођака и њихових суседа. Радовао

се Бенко када га пошаљу у град да нешто купи, јер онда му се пружала прилика да види и оно што до тада није видео.

Једног дана комшиница Миланка замолила је Денка да јој купи ВИМ-а, прошле суботе да јој купи «НИН».

— Ух, богати, зар опет вам треба ВИМ, љутило је узвикнуо Денко, узео новац и отишао...

— Просто зато! — рекла је. — Ви новинари мислите да можете да имате сваку девојку којој плаћате чашу киселе воде. Ви можете да ми платите вечеру, ако вам се мој осмех чини вредним тога, али више од осмеха нема, важи?

— Важи, — рекао сам, мислећи да ће најбоље бити да прихватим њен стил.

За вечером је рекла неколико лепих мисли. Рекла је да је колегинице зову «плава коприва», јер боде и јер «није ништа нарочито».

— Иако ми је у Београду коса у мало више људском стању, знате...

Рекла је «било би дивно да можемо сакупити све људе које волим, па да се радују што је вече тако лепо и што лук тако слатко крчка под зубима». Јели смо с роштиља и пили бело вино. Рекла је «нигурно сам глупа и пристрасна, али ја не могу да замислим љубав ружних људи, а ви?»

Навалио сам:

— Да ли то значи да можете да замислите нашу љубав?

Није се збунила. Рекла је свмо да мисли да нисмо ружни.

Али зашто описујем само први дан? Прво вече? За што се тога сећам, а других ствари не. Или далеко слабије. Можда зато што су то сад опет исто онакве летње вечери, као тада? Пре три године? Ако сам за три године старији — зар је то већ довољно па да теже застим и да се теже будим? Што је човек старији све теже се буди и све теже заспи, јер у сну одлази даље од свог садашњег живота, са којим се све више мири, да се једном више и не врати. Ја се данас сећам оног првог разговора са Марком о њој и како сам покушао, како сам успео да јој се приближим. Сећам се чак и њеног поћног шапата, шапата који нисам само чуо, него чак и осећао, јер ми је рука у загрљају била на њеном грлу. Ја сам јој рекао «Анђеље» а она се грлено насмејала: «Ако смо анђели, онда смо некакви анђели од меса...»

Али што да држим? Реч реченице, сати. Три вечери. Њена пракса је била при крају. Договорили смо се о свему. Имала је брата у Скопљу. Обећала му је да ће га посетити. Мој одмор је требало да почне десет дана касније. Дала ми је своју скопску адресу. Договорили смо се да дођем по њу па да кренемо на Охрид. Ви већ знате све. Публика у циркусу увек очекује да ће лав одгристи главу укротитељу, иначе не би ни волела тачку када човек у црвеној униформи ставља главу у чело ствари. Кад сам ја био укротитељ, чело ствари се склопило. Најснажније осећање је ипак бол. Кад је бол јак, ништа друго не постоји, ништа друго не може да се појави. Страх може да настане тек када је бол већ искуство. Ја сад знам шта је страх. Знао сам да је болело. Нико се у редакцији није чудило што нисам пошао на одмор, што сам тражио да ме пошаљу у Скопље још на дан земљотреса. Знао сам да је нећу наћи. Рушевине које су биле кућа њеног брата — нашао сам. Била је плава коприва. Била је анђеље од меса. Била је сунцем опаљени округли трбух између старе фармерке и шарене кошуље, шапат две три ноћи, брзоплета, енергична. Не знам да ли је била лепа. За руковаоца дизалице Марка искувише мршава. Нисам имао снаге да потражим њене родитеље и да их замолим за фотографију. Да ли бих се оженио њоме или бисмо се другог дана на Охриду посвађали?

Сећам се погледа са дизалице: мравињак. Али више од тога, сећам се бола док сам трчао по Скопљу. Највише њеног успутног হাসања.

У нашој земљи

ГДЕ ЈЕФТИНО ЛЕТОВАТИ

ПОЉИЧКА РИВИЈЕРА

ОМИШ

Удаљена двадесетак километара од Сплита према Југу, Пољичка ривијера нуди летовање по ценама које ни су тако високе. У Сумпетру и Сухом Потоку цена лежача у кућној радиности у собама Б и Ц категорије износи 600 и 800 старих динара. Са исхраном у приватним ресторанима «Далмација», «Јастог» и «Ферали» овде може да се летује за укупно 3.500 старих динара. Уосталом, ресторан «Јастог» нуди комплетан пансион по тој цени.

У овом месту које је препуно домаћих и страних туриста, слободних места за летовање скоро и да нема. Међутим, у непосредној близини Омиша према Сплиту налази се лепо уређен приватни ресторан «Дубровник». Власник овог ресторана обезбедио је за своје госте спавање у лепо уређеним собама у кућној радиности. Комплетан пансион износи 3.500 старих динара. На јеловнику се налази око 40 јела. Занимљиво је да је исхрана а да карт, што је у сваком случају неупоредиво

привлачније него класична пансионска исхрана.

МАКАРСКА РИВИЈЕРА

У свим местима на подручју макарског приморја домаћи гост је увек добродошао. Уосталом, овај део наше обале не без разлога називају ривијером домаћег туризма. Уз смештај у кућној радиности и исхрану у ресторанима (само не хотелским) овде може да се летује за 2.800 до 3.500 старих динара. Све резервације примају Туристички биро или Туристичка друштва у појединим местима.

НАША ПРИЧА

Пише: Иван Ивањи

АНЂЕО ОД МЕСА

Мрави су — кажу — вредни. Мрави су идеално организовани. Имају праве државе. Мрави су пример дисциплине, сваки мрав тачно зна шта му је дужност. И људи кажу: вредан као мрав. Али кад њихову наставбу погледаш одозго, то је општа гужва — зове се мравињак.

Са врха велике дизалице читаво је градилиште изгледало као мравињак. Малецне жуте бетонске мешалице једва приметно су се окретале на сунцу. Сви су људи журили, али одавде је изгледало као да се крећу прилично споро и без плана. Само је челична рука дизалице у чијој сам гондоли седео величанствено и сигурно елегантним замахом преносила челичну траверзу коју је подигла са вагона према будућој хали I. Тамо је неко махнуо. Плави чуперак.

— Ко је то? — питао сам руковаоца дизалицом.

— Студенткиња. На пракси, — рекао је и померао своје полуге.

— Каква је?

Криво ме је рузумео. Одговорио је:

— Да ти право кажем, за мој рачун је мршава. Кабина дизалице била је облепљена филмским глумицама, тек сам сад погледао — изабрао је заиста само за наше данашње појмове релативно меснате диве, са великим грудима. У пећинама Алтамира примитивни уметници нису желели да се неком допадне. Оно је била магија. Нацртани бизон самим тим што је нацртан требало је да буде и зачаран, обухваћен, поражен, изложен копљима и стрелама. Да ли и механичар Марко тиме што леви слике прстима лепотица врши чин магије, или му је гвожђе зида гондоле сиво и празно, па је просто желео да га учини шаренијим. Нисам хтео да скренем у том правцу, плашио сам се да би ме разговор далеко одвео.

— Нисам то питао. Каква је на раду?

— Студенткиња?

Климнуо сам. Траверза је била на земљи. Девојка се нагла над њом, али наша дизалица се већ враћала према вагону.

— Шта се то мене тиче? Не знам. Кажу да воли наше момке. Ваљда су јачи од оних бледих капуташа.

— Ко то каже?

— Шта ја знам. Кажу.

Не знам да ли је тако и са другима. Али писац, па макар био само скроман новинар-почетник, увек се мучи, јер се плаши да говори само о себи, а не уопште о људима. Покушавајући да проценим да ли се из Маркових примедби на рачун студенткиње може исконструисати нешто налик на репортажу, а можда чак и на причу, опет сам се саплео, нисам се усудио да било шта забележим у свој нотес. Да ли ја Марку приписујем своја осећања? За мене је сама реч студенткиња већ била узбудљива. А за њега? Тражио сам на овом градилишту пријатељство са радницима. Нисам успео. Нио сам са њима и нису се устручавали према мном. Али увек сам имао утисак да је нешто извештачено међу нама. Право се пријатељство ваљда своди на тражење разумевања и подршке због сопствених слабости. И на нуђење такве подршке. А они и ја смо имали различите слабости. Веровао сам — још и сада верујем —

да скоро све у животу зависи од реалних околности и од услова.

Успео сам, наравно, да сазнам да се студенткиња зове Тамара, да је из Београда, да овде станује код своје тетке. Успео сам штавише да се нађем крај излаза градилишта баш кад је она кренула кући у изношеним фармеркама и са шареном кошуљом превезном тако под грудима, да јој је део трбуха би го. Мени се више свиђала и од оних налепљених чуда у колору горе у гондоли дизалице. Као случајно сам родигао поглед са мотора свог таунуса — баратао сам нешто око њега, иако му ништа није недостајало, а никада нисам ни успео

да научим да поправљам моторе — и погледао је површно. Надао сам се бар да мој поглед тако изгледа. Обри сао сам руке, затворио мотор и добацио јој фамилијарно:

— Да се повеземо?

Стала је. Ако је била зачуђена, вешто је то крила.

— А зашто да не?

Већ смо били у граду, када сам приметно да само ја говорим и да покушавам да се прикажем у најлепшој светлости, а да она ћути. Уопште нисам успео за тих петнаестак минута да је испитам, као што сам намеравао. Тешио сам се, јер сам све околности њеног живота које би ми у првом разговору могла признати ипак већ знао. Гледала ме је отворено. Мислим са интересовањем. Не знам да ли са симпатијама. Са симпатијама може да се гледа и у необично дрво.

— Да нас позовем на вечеру? — питао сам.

— Може, — рекла је. — Али да се споразумемо унапред, ничему не треба да се надате.

Мислим да сам поцрвенео.

— Како? — покушао сам и врло неспретно: — Зашто? јер нисам одмах схватио како може то «зашто» да се протумачи.